

Gmina Tyczyn

Nr 3 (500)
20.03. - 16.04.2011r.

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

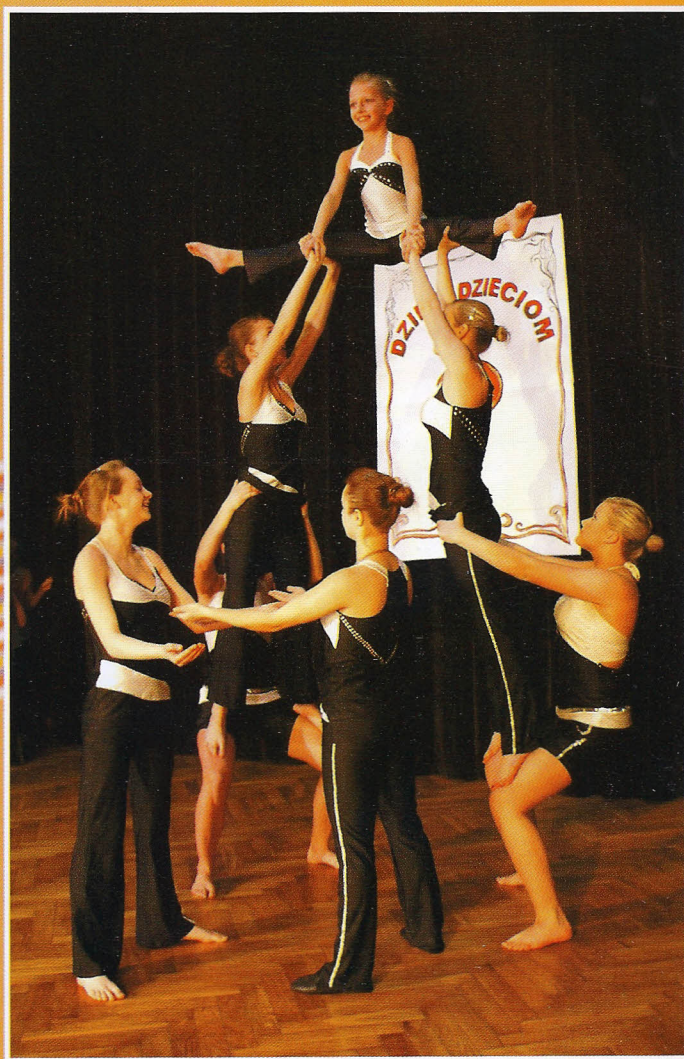
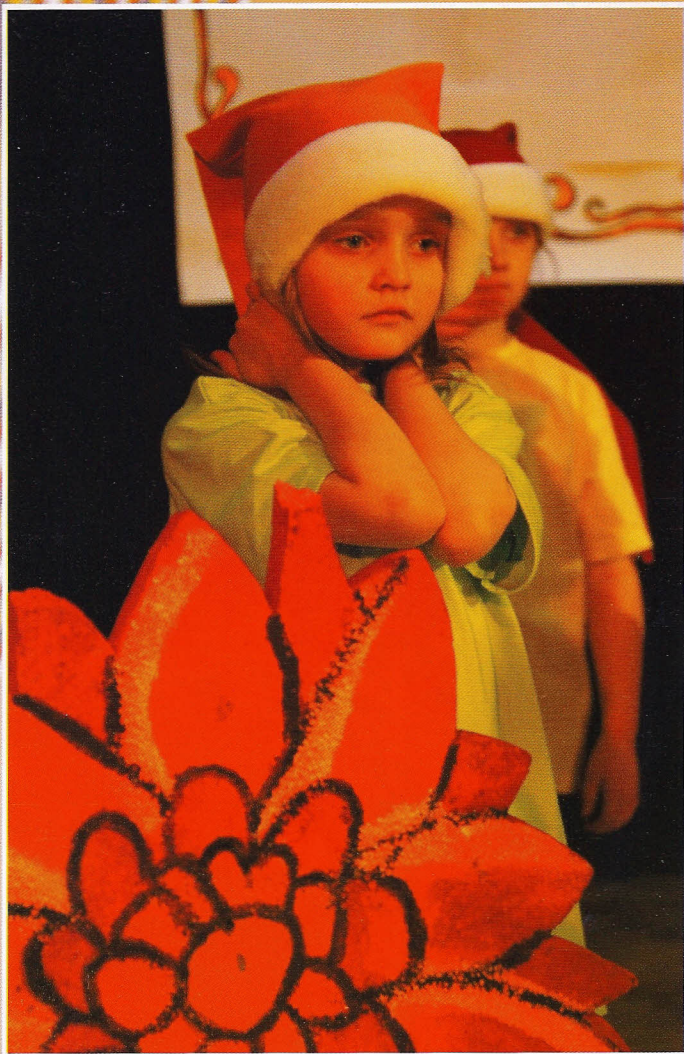
Matysówka

Tyczyn

Koncert charytatywny „Dzieci - dzieciom”

Z sesji Rady Miejskiej Tyczyna

14 lutego

W czasie obrad sesji radni wysłuchali informacji komendanta Komisariatu Policji w Tyczynie o stanie bezpieczeństwa publicznego w gminie Tyczyn oraz sprawozdania z działalności Komisji Rewizyjnej za rok 2010.

W dalszej części posiedzenia podjęto następujące uchwały:

- **Uchwalę budżetową Gminy Tyczyn na rok 2011.**

Szczegółowe informacje o uchwalonym budżecie znajdują się w bieżącym nr. „Głosu Tyczyna” (str. 11-13) oraz na stronie internetowej: www.bip.tyczyn.pl.
- **Uchwalono Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Tyczyn na lata 2011-2021.**

Planując poszczególne jej elementy, brano pod uwagę m.in.: założenia rozwoju gminy, planowane przedsięwzięcia inwestycyjne, sytuację finansową oraz możliwości kredytowe.

- **Udzielono pomocy finansowej Województwu Podkarpackiemu na realizację zadania publicznego:** budowa chodnika dla pieszych w Kielnarowej.

- **Udzielono pomocy rzeczowej Województwu Podkarpackiemu na realizację zadania publicznego:** opracowanie projektu technicznego na budowę chodnika dla pieszych na odcinku od skrzyżowania Borek Stary-Klasztor do skrzyżowania Borek Stary-Błażowa.

W br. opracowany zostanie projekt techniczny na podstawie wydanych warunków technicznych przez Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich.

- **Udzielono pomocy rzeczowej Powiatowi Rzeszowskiemu na realizację zadania publicznego:** opracowanie projektu technicznego przebudowy chodnika przy ul. Grunwaldzkiej w Tyczynie (odcinek od gimnazjum do skrzyżowania z ul. Parkową).

- **Uchwalono wysokość opłat za zajęcie pasa drogowego dróg, których zarządcą jest Burmistrz Tyczyna.**

Zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg wymaga zezwolenia ich zarządcy. Za zajęcie pasa bez zezwolenia lub za przekroczenie terminu jego zajęcia określonego w zezwoleniu, zarządca drogi wymierza karę pieniężną w wysokości

10-krotności opłaty ustalonej w uchwale (stawki opłat zostaną podane w kolejnym nr. „Głosu Tyczyna”).

- **Zapewniono środki finansowe na przebudowę drogi gminnej Hermanowa-Łazy wraz z budową chodnika.**

W związku ze złożonym wnioskiem w ramach Narodowego Programu Dróg Lokalnych 2008-2011 na realizację tego zadania zostały zarezerwowane w budżecie Gminy na rok 2011 środki finansowe w kwocie 2.328.208,90 zł.

- **Zatwierdzono plan pracy Komisji Rewizyjnej.**

Kontrole Komisji dotyczyć będą m.in.: analizy wydatków związanych z bieżącymi remontami dróg, procedur przygotowywania przetargów; wykorzystania przez Gminę możliwości pozyskania środków pomocowych.

- **Podjęto uchwałę, na mocy której Burmistrz Tyczyna dr Jan Hermaniuk będzie reprezentował Gminę Tyczyn w Stowarzyszeniu LGD „Lider Dolina Strugu”.**

- **Zmniejszono w Gminie Tyczyn z 4 do 3 limit punktów gastronomicznych posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu wysokoprocentowego.**

7 marca

Na sesji radni zapoznali się z raportem dotyczącym realizacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2010 r.

W dalszej części posiedzenia podjęto uchwały dotyczące:

- **Zaciągnięcia kredytu długoterminowego inwestycyjnego na spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek w latach ubiegłych.**

Spłata kredytu planowana jest na lata 2011-2021 z rocznym okresem karencji.

- **Zmian w uchwale budżetowej Gminy Tyczyn na 2011 r.**

- **Wyodrębnienia w budżecie środków na fundusz sołecki.**

- **Sposobu poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego oraz wyznaczenia inkasentów i ustalenia wynagrodzenia za inkaso.** Inkasentami ustanowiono następujące osoby:

Henryka Wojturska (Borek Stary)
Marta Leniart (Hermanowa)
Andrzej Kalita (Kielnarowa)
Roman Szyszka (Matysówka).

Mieszkańcy Tyczyna płacą podatki w kasie Urzędu Miejskiego.

- **Realizacji projektu systemowego PO Kapitał Ludzki mającego na celu aktywizację społeczną i zawodową podopiecznych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyczynie.**

- **Udzielenia poparcia Sejmikowi Województwa Podkarpackiego w sprawie ogłoszenia strefy wolnej od dopuszczania do upraw organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO) na terenie naszego województwa.**

Komitet Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk zwracał uwagę na zagrożenia ze strony wprowadzanych do środowiska organizmów GMO oraz na przesłanki wskazujące, że skutki środowiskowe ich wprowadzenia mogą okazać się dalekosiężne i nieodwracalne.

- **Przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w miejscowości Matysówka.**

Plan ten ma na celu ustalenie zasad zagospodarowania i zabudowy w/w terenów. Ustalenie zasad zagospodarowania umożliwi podjęcie działań związanych z poprawą życia mieszkańców i zapewnieniem ich bezpieczeństwa.

- **Zmian formalnych w uchwale Rady Miejskiej dotyczącej warunków i trybu finansowania rozwoju sportu w Gminie Tyczyn.**

- **Przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Tyczyn.**

- **Umożliwienia korzystania ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Tyczynie mieszkańcom gmin: Lubenia, Chmielnik, Boguchwała, Gmina i Miasto Rzeszów.**

- **Powierzenia reprezentowania Gminy Tyczyn w Związku Komunalnym „Wisłok” radnemu Eugeniuszowi Malakowi.**

Eugeniusz Malak będzie, wraz z burmistrzem Janem Hermaniukiem, reprezentował nas w ZK „Wisłok” przez najbliższe 4 lata.

Burmistrz Tyczyna

Jan Hermaniuk

przyjmuje mieszkańców gminy i interesantów w każdy poniedziałek w godz. 8.00-15.00 (I piętro)

Co słyhać w Powiecie?

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie (PCPR) realizuje w imieniu Starosty Rzeszowskiego wiele zadań z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji osób

niepełnosprawnych z powiatu rzeszowskiego. Przy PCPR funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Ponadto PCPR sprawuje nadzór nad 5 domami pomocy społecznej, 2 placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, środowiskowym domem samopomocy, warsztatem terapii zajęciowej, mieszkaniami chronionymi i ośrodkiem interwencji kryzysowej.

Misją PCPR jest pomoc rodzinom i osobom w sytuacjach kryzysowych. Do funkcji priorytetowych Centrum zalicza się zadania odnoszące się do opieki nad dzieckiem i rodziną, osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum może udzielić pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym poprzez umieszczenie ich w odpowiednim domu pomocy społecznej - placówki te świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne w zakresie i w formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających. Świadczone przez domy pomocy społecznej usługi uwzględniają poczucie wolności, godności oraz bezpieczeństwa mieszkańców, jak również stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Jednym z zadań własnych powiatu, realizowanych przez PCPR, jest zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego, także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie.

Ważnym zadaniem Powiatowego Centrum jest również zapewnienie dzieciom opieki w rodzinach zastępczych, które są alternatywą dla domów dziecka. Dzieci, osierocone biologicznie lub społecznie, dzięki rodzinie zastępczej otrzymują szansę na normalny rozwój psychiczny, intelektualny i społeczny.

Obecnie w pow. rzeszowskim funkcjonuje około 80 rodzin zastępczych, w których wychowuje się ponad 100 dzieci. Rodziny te oraz dzieci objęte są pomocą, również finansową. PCPR systematycznie prowadzi działania, których celem jest pozyskanie kandydatów na rodziców zastępczych.

Wsparciem objęci są również pełnoletni wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Jest im udzielana kompleksowa pomoc ze strony specjalistów z PCPR, młodzi realizują zaplanowany program usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. Wychowankowie mogą liczyć na pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym zamieszkanie w placówce chronionej.

PCPR realizuje swoje zadania również poprzez poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne i rodzinne). Jest ono świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Rodziny obejmowane są również poradnictwem socjalnym, wsparciem emocjonalnym i psychologicznym (konsultacje, diagnoza psychologiczna, terapia indywidualna, rodzinna i grupowa). Adresatami pomocy są osoby i rodziny z terenu pow. rzeszowskiego znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej ubóstwem, przemocą w rodzinie, alkoholizmem, konfliktami rodzinnymi.

Istotnym zadaniem PCPR jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. W ramach interwencji kryzysowej Centrum udziela natychmiastowej pomocy psychologicznej i – w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 m-cy.

PCPR prowadzi również Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górnym, który pełni rolę hostelową dla kobiet z dziećmi będącymi w sytuacji kryzysowej, spowodowanej przemocą w rodzinie. W okresie działalności ośrodka kilkanaście kobiet z małoletnimi dziećmi uzyskało w nim schronienie, natomiast kilkadziesiąt osób i rodzin skorzystało z różnych form wsparcia, m.in. działań o charakterze pracy socjalnej i interwencji kryzysowej. Zadanie to jest finansowane ze środków powiatu.

Wybory sołtysów

Matysówka. 27 lutego br. w Matysówce, z udziałem 122 mieszkańców, odbyło się Zebranie Wiejskie, podczas którego odbyły się wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej. Sołtysiem na kadencję 2011-2015 ponownie została wybrana **Danuta Szyszka** (jedyne kandydat), otrzymując 118 głosów. Mieszkańcy Matysówki wybrali także 9-osobową Radę Sołecką. W skład jej weszli: **Halina Klęsk** (101 głosów), **Wiesław Rybiński** (100), **Maria Wasilewska** (90), **Stanisław Malinowski** (89), **Grzegorz Czekaj** (86), **Zbigniew Bojda** (85), **Mariusz Kurzydło** (83), **Małgorzata Płodzień** (83) i **Stanisław Płodzień** (71). Wybory przeprowadziła trzyosobowa Komisja w składzie: Sławomir Nizioł (przewodniczący), Halina Michalik-Klęsk i Katarzyna Trojanowska (członkowie). Zebranie prowadziła Krysztyna Stachowska, a obsługę techniczną zapewnili pracownicy Urzędu Miejskiego w Tyczynie. W zebraniu uczestniczył burmistrz Tyczyna i przewodniczący Rady Miejskiej.

Wybory Zarządu Osiedla

Tyczyn. Zebranie wyborcze mieszkańców Tyczyna odbyło się 6 marca br. Uczestniczyły w nim 82 osoby. W skład Zarządu Osiedla weszli: **Jan Mucha** (58 głosów), **Jan Malak** (54), **Ewa Mazurek** (53), **Jan Napora** (49), **Teresa Bednarz** (48), **Zofia Domino** (48), **Ryszard Fornal** (42), **Maria Solarz** (41) oraz **Tadeusz Domino** (34). Nowi członkowie Zarządu Osiedla w Tyczynie spośród siebie wybrali Przewodniczącego - został nim **Jan Napora**.

W Komisji odpowiedzialnej za przeprowadzenie wyborów pracowali: Dorota Michalak (przewodnicząca), Janusz Skotnicki i Tomasz Chlebek (członkowie). Zebranie wyborcze prowadził Tadeusz Domino. W zebraniu uczestniczył burmistrz Tyczyna i przewodniczący Rady Miejskiej.

BOGUSŁAW SOWA

Gdy nie ma dojazdu do własnej posesji

W praktyce zdarzają się sytuacje, kiedy właściciel działki nie może do niej dojechać. Najczęściej jest tak, że sąsiad „milcząco zgodą” pozwala na przejazd po jego działce lub drodze prywatnej. Zatarci sąsiedzkie uniemożliwiają jednak swobodny dojazd do własnej działki, chociażby poprzez skuteczne zagrodzenie dojazdu do domu przez sąsiada.

Rozwiązanie powyższego problemu może stanowić ustanowienie tzw. „służebności gruntowej (drogowej)”. Zgodnie z art. 145 kodeksu cywilnego (KC), jeżeli nieruchomość nie ma odpowiedniego dostępu do drogi publicznej lub do należących do tej nieruchomości budynków gospodarskich, właściciel może żądać od właścicieli gruntów sąsiednich ustanowienia za wynagrodzeniem potrzebnej służebności drogowej, tzw. „droga konieczna”. Przeprowadzenie drogi koniecznej następuje z uwzględnieniem potrzeb nieruchomości nie mającej dostępu do drogi publicznej oraz z najmniejszym obciążeniem gruntów, przez które droga ma prowadzić.

W myśl art. 285 KC, służebność gruntowa (drogowa) polega na nieograniczonym prawie przejścia i przejazdu przez nieruchomość sąsiada. W tym przypadku, osobą uprawnioną do przejazdu i przechodu będzie każdorazowy właściciel nieruchomości, na rzecz której ustanowiono służebność.

Ustanowienie służebności gruntowej (drogowej) może nastąpić przez zawarcie pisemnej umowy z właścicielem nieruchomości, po której ubiegamy się o przejazd. W razie braku zgody na zawarcie umowy można wystąpić z wnioskiem do sądu właściwego ze względu na położenie nieruchomości, o ustanowienie służebności, bądź z wnioskiem o zasiedzenie takiej służebności, jeżeli przez określony okres (20 lat – przy dobrej wierze, 30 lat – przy zasiedzeniu w złej wierze) przejeżdżaliśmy przez dany pas gruntu.

Zgodnie z art. 289 KC w przypadku braku odmiennej umowy obowiązek utrzymywania urządzeń potrzebnych do wykonywania służebności gruntowej obciąża właściciela nieruchomości władnącej. Oznacza to, że właściciel nieruchomości, na rzecz której ustanowiono służebność, będzie musiał partytować w kosztach naprawy drogi.

Trzeba pamiętać, że zmiana lub zniesienie służebności jest możliwa. Zgodnie z art. 291 i nast. KC, jeżeli po ustanowieniu służebności gruntowej powstanie ważna potrzeba gospodarcza, właściciel nieruchomości obciążonej, może żądać (za wynagrodzeniem) zmiany treści lub sposobu wykonywania służebności. Ponadto właściciel nieruchomości obciążonej może żądać zniesienia służebności gruntowej (za wynagrodzeniem), jeżeli wskutek zmiany stosunków służebność stała się dla niego szczególnie uciążliwa, a nie jest konieczna do prawidłowego korzystania z nieruchomości władnącej. Z kolei jeżeli służebność gruntowa utraciła dla nieruchomości władnącej wszelkie znaczenie, właściciel nieruchomości obciążonej – może żądać zniesienia służebności bez wynagrodzenia (np. wybudowanie drogi publicznej wzdłuż nieruchomości).

Należy mieć także na uwadze, że zgodnie z art. 293 KC służebność wygasa wskutek niewykonywania przez 10 lat. Oznacza to, że zaniechanie używania ustanowionej drogi koniecznej, np. poprzez dojazd do działki inną drogą, stanowi podstawę do zniesienia tej służebności.

BOGUSŁAW SOWA - aplikant adwokacki, doktorant na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL w Lublinie, doradca marszałka województwa podkarpackiego Mirosława Karapyty.

ALICJA KUSTRA

To już 500. numer „Głosu Tyczyna”!

Osoby, które przyczyniły się do rozwoju „Głosu Tyczyna” wymieniliśmy w poprzednim numerze naszego miesięcznika. Teraz pora przedstawić zmiany, jakim nasze lokalne pismo ulegało na przestrzeni swojego istnienia.

Ponad 20 lat temu, dokładnie **15 października 1989 r.**, ukazał się **pierwszy numer „Głosu Tyczyna”**. Była to Gazetka Ścienna Zarządu Gminnego NSZZRI „Solidarność”. Jej pomysłodawcą a zarazem autorem tekstów, był **p. Kazimierz Szczepański**. Wraz z numerem 18 „Głosu Tyczyna” przestał być pismem związkowym i na mocy uchwały Rady Miejskiej stał się Pismem Samorządu Terytorialnego Gminy i Miasta Tyczyn. Od lipca 1992 r. całość spraw redakcyjnych zaczęła prowadzić p. **Bara Samolewicz**, z wykształcenia dziennikarz. Pierwsza gazeta, którą wykonano we własnej pracowni komputerowej, ukazała się z datą 26 września 1993 r. Od numeru pierwszego 2004 r. „Głos Tyczyna” dostępny jest na stronie internetowej.

W nr. 23 z 1994 r. stopka redakcyjna pisma zawiera informację, że gazetę redaguje kolegium, a jego redaktorem naczelnym jest p. K. Szczepański. W grudniu 1998 r. zastąpiła go **p. Anna Kowalczyk**. Rok 2003 to kolejne zmiany. Wydawcą „Głosu Tyczyna” do współpracy zaprosił MiGBP w Tyczynie, M-GOK w Tyczynie oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej. Redaktorem naczelnym został p. Jerzy J. Fąfara, który pełnił tę funkcję do końca 2010 r.

W historii gazety ważny był rok 2005, wtedy to na stałe wprowadzone zostają okładki z kolorowymi zdjęciami.

Warto w tym miejscu przedstawić, jak zmieniała się liczba stron naszego lokalnego pisma. *GT* do roku 1991 liczył dwie strony, rok później już 4. W latach 1993-1998 przeciętny numer miał 8 stron, a od 1999-2000 każdy numer liczył od 8 do 12 stron. Objętość gazety w latach 2003-2006 wynosiła 16-20 stron, od 2007 *GT* liczy 20 stron. Od roku 2011 pismo jest miesięcznikiem, liczącym 24 strony.

GT drukowany jest od wielu lat w Tyczynie przez drukarnię „Kolor”.

Osoby, które zechcą zobaczyć pierwsze numery „Głosu Tyczyna”, zapraszamy do MiGBP w Tyczynie. W zbiorach Biblioteki gromadzone są wszystkie numery naszego lokalnego pisma.

Z Regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Tyczyn

Rozdział VI. Częstotliwości i zasady wywozu odpadów komunalnych.

§ 10.

1. Odpady komunalne powinny być magazynowane w pojemnikach lub workach o minimalnej pojemności **na m-c:**

a) co najmniej jeden pojemnik lub worek na odpady komunalne – o pojemności 60 l na jednoosobową rodzinę,

b) co najmniej jeden pojemnik lub worek na odpady komunalne -120 l i worki w miarę potrzeb na rodzinę,

c) dla szkół wszelkiego typu – 3 l na każdego ucznia i pracownika,

d) dla lokali handlowych – 50 l na każde 10m² pow. całkowitej, jednak co najmniej jeden pojemnik o pojemności 120 l na lokal,

e) dla punktów handlowych poza lokalem – 50 l na każdego zatrudnionego, jednak co najmniej jeden pojemnik o pojemności 120 l na każdy punkt,

f) dla zakładów rzemieślniczych, usługowych i produkcyjnych w odniesieniu do pomieszczeń biurowych i socjalnych

– pojemnik o objętości 120 l na każdych 10 pracowników,

g) dla domów opieki, szpitali, internatów, pensjonatów itp. – 20 l na jedno łóżko,

h) dla cmentarzy co najmniej jeden pojemnik, kontener lub worki opróżniane w miarę potrzeby,

i) w przypadku lokali handlowych i gastronomicznych, dla zapewnienia czystości wymagane jest również ustawienie na zewnątrz, poza lokalem, co najmniej jednego pojemnika 120 l na odpady.

APEL DO MIESZKAŃCÓW

Pozbywanie się odpadów poprzez wyrzucanie ich do rzek, lasów, rowów przydrożnych, czyli na tzw. „dzikie wysypiska śmieci”, oraz w inne przypadkowe miejsca jest źródłem zanieczyszczenia wody i gleby.

SUBSTANCJE NIEBEZPIECZNE ZAWARTE W NIEKTÓRYCH RODZAJACH ODPADÓW MOGĄ PRZEDOSTAĆ SIĘ DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH I GRUNTOWYCH, A W KONSEKWENCJI DO WODY PITNEJ I POWODOWAĆ GROŻNE CHOROBY!

Apelujemy o:

- rozsądek i zaprzestanie pozbywania się odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych!
- nienarażanie siebie, swoich bliskich oraz sąsiadów na negatywne skutki niewłaściwego sposobu pozbywania się odpadów!
- niepogarszanie stanu środowiska w miejscu swojego zamieszkania!
- dojrzałą, odpowiedzialną i świadomą postawę wobec siebie, swojej rodziny, innych ludzi oraz środowiska naturalnego!

Podkarpacki Wojewódzki
Inspektor Ochrony Środowiska
dr inż. Ewa J. Lipińska

*„Śpieszmy się kochać ludzi
tak szybko odchodzą”.*

ks. J. Twardowski, *Śpieszmy się*

Koleżance Ani Biedzie
wyraży głębokiego współczucia
z powodu śmierci

MAMY

składają:

Koleżanki i koledzy z Urzędu
Miejskiego w Tyczynie

**Dyżur Przewodniczącego
Rady Miejskiej**

Adama Skowrońskiego

odbywa się w każdą **pierwszą i trzecią środę miesiąca** w godz. 9.00-11.00 w Urzędzie Miejskim pok. 27, I piętro.
Najbliższe dyżury: 6 i 20 kwietnia br.

Składam serdeczne podziękowania mieszkańcom Kielnarowej, którzy 13 lutego br. wzięli udział w Zebraniu Wiejskim, wybierając mnie na sołtysa.

Andrzej Kalita - sołtys Kielnarowej

Dyżury sołtysa wsi Kielnarowa

odbywają się w czwartki w godz.
18.00-20.00 w Domu Ludowym.
Tel. (17) 22-19-350.

**Najbliższe dyżury: 24 marca,
7 i 21 kwietnia br.**

Wybory do Izb Rolniczych - 3 kwietnia 2011 r.

Krajowa Rada Izb Rolniczych uchwałą z dnia 01.12.2010 zarządziła wybory do walnych zgromadzeń izb rolniczych, w tym **Podkarpackiej Izby Rolniczej** z siedzibą w Boguchwale. **Wybory odbędą się 3 kwietnia 2011 r. Lokal wyborczy mieści się w M-GOK w Tyczynie (mała sala). Głosować można w godz. od 8.00 do 18.00.**

Twój udział w wyborach zdecyduje, czy Rolnicy za pośrednictwem IR będą wpływać na:

- rządowe projekty aktów prawnych z zakresu produkcji rolniczej oraz rynku rolnego;

- poziom absorpcji funduszy unijnych i innych środków wsparcia;
- kształt edukacji i doradztwa rolniczego;
- rozwój infrastruktury obszarów wiejskich i tworzenie nowych miejsc pracy;
- poprawę struktury agrarnej, środowiska przyrodniczego, zdrowia i ochronę dziedzictwa kulturowego w regionie;
- współpracę z zagranicznymi organizacjami producentów rolnych.

ROLNIKU! Zapraszamy do wzięcia udziału w wyborach do Izby Rolniczej.

Zarząd Podkarpackiej Izby Rolniczej

„W każdym człowieku dostrzegać dobro...”

Rozmowa z ks. proboszczem Marianem Czenczkim

Jak wyglądała droga do kapłaństwa księdza proboszcza?

W dużym skrócie: po maturze w 1975 r. (LO w Dynowie) wstąpiłem do Seminarium Duchownego w Przemyślu. Już po miesiącu, wraz z jedenastoma kolegami z roku, dostaliśmy powołanie do wojska, do miejscowości Brzeg. W jednostce tej alumni z różnych seminarium stanowili 2/3 żołnierzy. Po dwóch miesiącach służby wróciłem do Seminarium, aby kontynuować przygotowania do kapłaństwa. 7 czerwca 1981 r. przyjąłem święcenia kapłańskie w bazyle katedralnej w Przemyślu z rąk ks. bp. Ignacego Tokarczuka. Tydzień później miały miejsce prymicje w rodzinnej parafii Wesoła. Dla nas - 28 wyświęconych kapłanów - to wspomnienie dnia, w którym radość mieszała się ze smutkiem, nie mogło być inaczej. Zmach na Ojca Świętego i śmierć ks. Prymasa Wyszyńskiego sprawiły, że nasze święcenia kapłańskie i prymicje odbywały się w formie skromniejszej, bez orkiestry i zabaw.

Moje pierwsze parafie, w których byłem wikariuszem to Besko i Tarnobrzeg. W 5. roku kapłaństwa zostałem skierowany na studia specjalistyczne na KUL-u. Po trzech latach wróciłem do pracy duszpasterskiej - najpierw do parafii św. Michała Archaniola w Rzeszowie, a później zostałem duszpasterzem akademickim w Rzeszowie-Zalesiu w Akademii Rolniczej; tu pracowałem przez 7 lat. W 1997 r. z Bożą pomocą uzyskałem tytuł doktora. Dwa lata później, decyzją ks. bp. ordynariusza K. Górnego, zostałem proboszczem w parafii Mrowla. Po dziesięciu latach znowu pakowanie i przeprowadzka - już po raz siódmy - tym razem do Tyczyna, gdzie jestem proboszczem.

Co zamierza ksiądz proboszcz zrobić w parafii w najbliższym czasie?

Przyszedłem do parafii dużej, miejsciej, z bogatą historią i tradycją. Wraz z księżmi wikariuszami: Bogdanem, Piotrem i Szymonem pragniemy jak najlepiej służyć w posłudze duszpasterskiej. Wspomnę tu również Siostry Dominikanki, które swoją pracą i modlitwą wnoszą dużo dobra w życie parafii.

Oprócz posługi typowo duszpasterskiej są sprawy gospodarcze. Parafia może pochwalić się kompleksem kościelnym wysokiej klasy zabytkowej,

o który bardzo dbali moi poprzednicy. Do chwili obecnej bardzo dużo prac zostało już wykonanych w zakresie renowacji kościoła, zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz. Wykonany został remont stropu, przed nami renowacja prezbiterium (przewidujemy, że potrwa ona trzy lata). Prace te są możliwe dzięki ofiarności parafian, a także znaczącym dotacjom, które otrzymujemy od naszej Gminy, Urzędu Marszałkowskiego oraz Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Przy tej okazji pragnę wszystkim serdecznie podziękować za okazaną pomoc i serce.

Wiem, że miał ksiądz proboszcz okazję spotkać się z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. W jakich to było okolicznościach?

Należę do pokolenia Polaków, które miało szczęście żyć w promieniach pontyfikatu Jana Pawła II. Moje bliskie spotkania z Papieżem miały miejsce w czasie Jego pielgrzymek do Polski. W Krakowie, w czasie pierwszej Jego pielgrzymki, wraz z kolegami klerykami, pełniliśmy służbę porządkową oraz zbieraliśmy tace w określonych sektorach. Dzięki temu mogliśmy być bardzo blisko trasy przejazdu Papieża. Pamiętam pewien szczegół, gdy kolega, będący w sutannie, rzucił wiązankę kwiatów na samochód papieski, natychmiast znalazło się przy nim kilku ochroniarzy.

Inne spotkanie z Papieżem miało miejsce w 1987 r. Było ono zorganizowane dla społeczności KUL-u na dziedzińcu uniwersyteckim. Ponieważ posługiwaliśmy w czasie nabożeństwa Słowa Bożego od strony liturgicznej, mogliśmy dzięki temu być bardzo blisko Ojca Świętego, dosłownie na wyciągnięcie ręki. Tego samego dnia po południu, na jednym z osiedli Lublina, miała miejsce uroczysta Msza św., w czasie której Jan Paweł II udzielił święceń kapłańskich przedstawicielom wszystkich diecezji. Pod koniec nabożeństwa pogoda popsuła się, nadciągnęły czarne chmury. Papież jak zwykle z humorem w końcowych pozdrowieniach podziękował za dobrą pogo-

dę. Dopiero po zakończeniu Eucharystii zaczęła się ulewa. Przemoknięci, ale i radośni, wracaliśmy do konwiktu.

Najmilej jednak wspominam papieską pielgrzymkę do Rzeszowa. Dzięki temu, że odpowiadałem za wiernych (75 osób) przyjmujących Komunię św. z rąk Papieża, sam mogłem przyjąć Ciało Pana Jezusa z rąk Jego zastępcy na ziemi - było to dla mnie wielkie przeżycie i szczęście.

Jak parafia tyczyńska przygotowuje się do beatyfikacji Jana Pawła II?

Jedną z form tego przygotowania jest modlitwa 16. dnia każdego miesiąca. Ostatnio w każdą 2. niedzielę miesiąca na Mszach św. wspominaliśmy wszystkie pielgrzymki Ojca Świętego do Polski. Bezpośrednim przygotowaniem do tej niezwykle uroczystości są zalecenia ks. bp. ordynariusza i Wydziału Duszpasterskiego Kurii Diecezjalnej w Rzeszowie. Będą to odpowiednie homilie, nabożeństwa, czuwania, osobiste deklaracje wiernych, czyli wszystko to, co służy wzrostowi naszej miłości do Boga i przywiązaniu do Kościoła, którego widzialną głową na ziemi był zastępca Jezusa Chrystusa - Jan Paweł II.

Czy proboszcz powinien być bardziej duszpasterzem czy zarządcą parafii?

Najpierw to pierwsze, a dopiero potem to drugie.

Jakie jest życiowe motto księdza?

Moje motto brzmi: W każdym człowieku dostrzegać dobro.

Korzystając z okazji, pragnę czytelnikom „Głosu Tyczyna” złożyć najlepsze życzenia wielkanocne; niech zmarłych wstały Chrystus dodaje mocy i nadziei w każdym dniu. Wesołego Alleluja!

Rozmawiała ALICJA KUSTRA

Bo nasze przedszkole to jedna rodzinka...

We wrześniu 2010 r. punkt przedszkolny w **Szkole Podstawowej w Borku Starym** rozpoczął 2. rok swojej działalności. Obecnie do przedszkola uczęszcza 22 dzieci: 5-cio trzylatków, 9-cio czterolatków oraz 8-oro pięciolatków. Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze odbywają się w sali przedszkolnej, sali gimnastycznej oraz na świeżym powietrzu.

Przedszkolaki uroczystością celebrują urodziny każdego dziecka według opracowanego Kalendarza. Prowadzona jest również grupowa kronika Misia-Kaczusi.

Dzieci uczestniczą także co roku w uroczystościach szkolnych, takich jak np. Dzień Papieski, Święto Niepodległości, jasełka bożonarodzeniowe, „Bezpieczne ferie zimowe”.

W tym roku szkolnym przedszkolaki brały także udział w spektaklach prezentowanych przez teatryki objazdowe: „Płomyczek” oraz „Rekonstruktor”. Podobnie jak w ubiegłym roku dzieci z naszej grupy z wielką ochotą wzięły udział w charytatywnych akcjach: „Góra Grosza” i WOŚP.

W porozumieniu z biblioteką szkolną przedszkolaki raz w m-cu uczęszczają na spotkania z bajką w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, w bieżącym roku szkolnym nawiązaliśmy współpracę z Biblioteką Publiczną w Borku Starym.

Nasze przedszkole regularnie odwiedzają osoby, które wykonują ciekawy zawód. Do tej pory gościliśmy: panią krawcową, kucharkę ze szkolnej kuchni oraz muzyka grającego na kilku instrumentach. Spotkania te sprzyjają zacieśnianiu więzi i relacji społecznych.

Systematycznie organizowane są również uroczystości integrujące środowisko przedszkolne i rodzinne. W spotkaniach tego rodzaju uczestniczą rodzice i dziadkowie dzieci oraz personel naszej szkoły. Do najważniejszych tegorocznych imprez należą: akademie z okazji pasowania na przedszkolaka i starszaka, Święto Pluszowego Misia, zabawa andrzejkowa, mikołajki, wigilia grupowa, a także Koncert Noworoczny i karnawałowy bal przebierańców, organizowane w Domu Ludowym. Podczas tych imprez dzieci mają sposobność do zaprezentowania swoich umiejętności wokально-tanecznych oraz okazję do świetnej zabawy.

Przedszkolaki uczestniczą w konkursach wewnątrzprzedszkolnych, międzyprzedszkolnych i gminnych. O wysokich osiągnięciach konkursowych naszych wychowanków świadczą otrzymane dyplomy. **Julia Bator** reprezentowała nasz oddział w Gminnym Konkursie Ozdób Choinkowych organizowanym przez Szkołę Podstawową w Hermanowej, **Julia** oraz **Aleksandra Bator** wzięły udział w konkursie „Rodzina moich marzeń”, a **Julia Drażek** zajęła I miejsce w gminnym konkursie zorganizowanym przez Szkołę Podstawową w Tyczynie pt. „Podłazniczki - wiszące bożonarodzeniowe dekoracje”.

Spotkanie z panią Jesienią

ZOFIA MATYS, BARBARA MROCZKA, BARBARA PŁODZIEN

8 marca - Dzień Kobiet w Gminie Tyczyn

Po raz pierwszy Dzień Kobiet obchodzono w 1911 r., w tym roku wypadła więc okrągła, setna, jego rocznica.

Oto jak w naszej Gminie obchodziliśmy to święto.

Tyczyn. Impreza z okazji Dnia Kobiet (sala M-GOK) przebiegała w karnawałowej atmosferze. Na wysokości zadania stanęli panowie z zespołu „**Tyczyniacy**”, dedykując paniom wraz z życzeniami piosenki w stylu retro. Piosenki o miłości zaśpiewała także pani **Małgorzata Paśko**. Nie zabrakło życzeń dla pań od pana burmistrza **Jana Hermaniuka**. Impreza zakończyła się wspólną biesiadą z dowcipem, tańcem i śpiewem.

Borek Stary. W Domu Ludowym świętowały głównie Panie, ale nie zabrakło też męskiego towarzystwa. Wieczór przy herbatce i ciastku ubarwił kabaretowo-wokalny program w wykonaniu **Młodzieżowej (elitarnej) Grupy Artystycznej** z Borku. Towarzystwo bawiło się w wesołej atmosferze, uczestnicząc w skeczach, tańcach i karaoke, które przygotowali młodzi artyści. Dziękujemy uczestnikom imprezy, tj. występującym (także za przygotowanie i posprzątanie sali) i gościom; zespołowi „**Borkowianie**” za pyszne ciasta oraz soltysowi **Stanisławowi Wojturskiemu** za kwiaty i „małe co nieco”.

Hermanowa. Tu w Domu Ludowym z okazji święta pań piosenki o kobietach i dla kobiet śpiewali: **Karolina Nieckarz i Piotr Mazur.** Nie zabrakło też wierszy w wykonaniu dzieci i wspólnego śpiewania pieśni biesiadnych. Całość przygotowała i prowadziła p. **Dorota Ząbek.**

Kielnarowa. Spotkanie dla pań z okazji Dnia Kobiet odbyło się również w Domu Ludowym w Kielnarowej. Zebranych gości powitał p. **Józef Chuchla**, który pełnił rolę konferansjera, a następnie życzenia wszystkim paniom złożył sołtys Kielnarowej p. **Andrzej Kalita.** W programie artystycznym wieczoru, przygotowanym przez p. **Barbarę Plodzień**, znalazły się: skecze, wiersze oraz piosenki w wykonaniu **Zespołu Wo-**

kalnego z Kielnarowej (opiekun: **J. Chuchla**) oraz układy taneczne w wykonaniu **Zespołu Tanecznego z Kielnarowej** (opiekun: **Alicja Geroń**). Całość uzupełniała prezentacja multimedialna tematycznie związana ze Świętem Kobiet. **Panowie Strażacy OSP z Kielnarowej** zadbali o „małe co nieco”, częstując Panie ciastem, kawą, herbatą i lampką wina. Wszystkie kobiety otrzymały słodki upominek, za co serdecznie dziękujemy. Podziękowania należą się wszystkim, którzy przyczynili się do przygotowania imprezy. Dzieciom i młodzieży, p. **Łukaszowi Plodzieniowi** za przygotowanie prezentacji multimedialnej. Dziękujemy też p. **Helenie Synoś** za upieczenie ciast.

„Randka w ciemno” w Borku Starym w dniu święta pań

Występy dzieci podczas Dnia Kobiet w Kielnarowej

AGATA DOMINO, KS. SZYMON PIĘKOŚ

Koncert charytatywny „Dzieci - dzieciom”

20 lutego br. Koło Caritas działające przy SP w Tyczynie zorganizowało 7. już Koncert Charytatywny „Dzieci – dzieciom”. Do tej pory wspomagaliśmy dzieci z Afryki, ofiary tsunami oraz uczniów z naszej szkoły będących w trudnej sytuacji materialnej, losowej czy zdrowotnej.

W przygotowanie tegorocznego koncertu włączyła się cała społeczność szkolna: dyrekcja, nauczyciele, uczniowie i rodzice. Każdy dzielił się swoim talentem: jedni malowali, haftowali, inni tańczyli, śpiewali. W koncercie wystąpili: zespół „Flimero”, Gromada Zucho-wa „Wesołe Krasnoludki”, chór szkolny, dzieci z oddziałów przedszkolnych, karatecy z Sekcji Jiu-Jitsu oraz gościnnie harcerze z Rzeszowa, a także Edytka Czekaj. Sala widowiskowa M-GOK w Tyczynie była wypełniona po brzegi. Zaszczycili nas swoją obecnością burmistrz Jan Hermaniuk z małżonką, proboszcz parafii w Tyczynie ks. Marian Czenczek, dyrekcja SP w Tyczynie: panie B. Bomba i K. Głodow-

ska, dyrektor M-GOK p. Z. Matys oraz przew. Rady Rodziców p. B. Bajda. W trakcie koncertu odbyła się aukcja prac podarowanych przez dyrekcję

B. Stempniowska - prowadząca koncert

szkoły, nauczycieli, uczniów, rodziców, Koło Religijno-Plastyczne działające w naszej szkole pod kierunkiem ks. Bogdana Tęczy, świetlicę szkolną, Środowiskowy Dom Samopomocy w Tyczynie oraz wielu innych artystów. Swoje prace podarowali również: p. Łucja Słowik-Bury, p. Krzysztof Koziołkiewicz, p. Damian Koziołkiewicz, p. Dariusz Szela, a także panie uczestniczące w zajęciach rękodzielniczych w Domu Ludowym w Borku Starym (op. Barbara Mrocza).

Przybyli na koncert goście otworzyli swoje serca i nabyli większość prac, za co jesteśmy im bardzo wdzięczni. Dochód z koncertu został przeznaczony na pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Koncert przebiegał w miłej i radosnej atmosferze. Wszystkim, którzy przyłączyli się do jego przygotowania, a także darczyńcom, bardzo dziękujemy. Jesteśmy też wdzięczni nauczycielom: M. Baran, M. Bocek, B. Byczyńskiej, A. Dobrowolskiej, B. Fornal, A. Fudali, W. Kisielowi, J. Legęciowi, J. Magda, E. Rabiejewskiej, B. Stempniowskiej, D. Tadla i ks. B. Tęczy.

Gimnazjum w Tyczynie zaprasza szóstoklasistów

W dniach 23-25 lutego br. Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Tyczynie otworzyło swoje drzwi dla wszystkich szóstoklasistów. W szkole bowiem zorganizowano Dni Otwarte. Gimnazjum zaprezentowało swoją bogatą ofertę: dobrze wyposażone sale dydaktyczne, wypełnione nowoczesnym sprzętem, bogate zbiory książkowe biblioteki, efekty pracy uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych. Wszystkie najważniejsze działania i osiągnięcia szkoły można było obejrzeć podczas pokazu prezentacji multimedialnej i oglądając kroniki szkolne. Na zakończenie Dni Otwartych odbyły się rozgrywki sportowe między drużynami szkół podstawowych.

Zapraszamy wszystkich szóstoklasistów do skorzystania z oferty placówki i wyboru naszego gimnazjum na miejsce swojej dalszej edukacji. Naprawdę warto! Tak oto pierwsze dni w naszej szkole wspomina jedna z uczennic - Karolina P. z kl. I b:

Nie taki diabeł straszny..., czyli upadek mitów o gimnazjum

Czerwiec 2010. Czas odwiedzić swoją przyszłą szkołę. Z koleżanką wybrałyśmy się do gimnazjum w Tyczynie, aby zawieźć nasze świadectwa. W zasadzie już byłam w tym budynku podczas Dni Otwartych, ale teraz szłam z pełną świadomością, że to będzie moja szkoła. Patrzyłam na te szerokie korytarze. Nie powiem, podobają mi się.

Wakacje minęły niewyobrażalnie szybko, za szybko. Nie ukrywam, że z koleżankami wymyślałyśmy różne historie, które mogą nam się przydarzyć w nowej szkole. Oj, były one różne! Niektóre śmieszne, inne mrożące krew w żyłach. A poza tym legendy, które krążyły o gimnazjum, nie nastrajały optymistycznie.

Nadszedł pierwszy wrzesień. Rano wstałam z bolącym brzuchem. Nie miałam ochoty na żadne śniadanie, a przede wszystkim na „pocieszanki” cioci. Boże, jaka ja byłam przerażona i podekscytowana tym, że idę do gimnazjum! Szkoda mi

było mojej starej klasy, ale co tam, przecież teraz będą mnie traktować poważniej – myślałam. Po prostu dawałam upust mojej próżności.

Msza św. w kościele, spotkanie na hali, a potem... Tak, tak – spotkanie z wychowawcą, nowymi koleżankami i kolegami. Wszyscy patrzyliśmy na siebie podejrzliwie. A po głowie chodziły mi różne myśli (o niektórych nie będę pisać). Pierwsza myśl, jaka zawitała w mojej głowie, to stwierdzenie, że w klasie będę mieć samych sztywniaków. I jak tu przetrwać? Choć nasza wychowawczyni wydawała się sympatyczna, więc... I tej myśli się uczepiłam. Może nie będzie tak źle?...

Do domu wróciłam nieco przygnębiona. Moja przyjaciółka pocieszała mnie, ale... czarnowidztwo to moja specjalność.

I tak płynęły kolejne dni w szkole, a ja miałam ciągle kłopoty z odnalezieniem sal, w których mieliśmy lekcje. Ciągle stresowałam się tym, że nie trafię i spóźnię się na zajęcia. Muszę jednak przyznać, że pomocni okazali się starsi koledzy z drugich i trzecich klas. Bez oporu wskazywali drogę i dawali wskazówki, jak przejść przez „dżunglę”, czyli tłumy na korytarzach podczas przerw. Mit o tym, że „gonią koty”, czyli pierwszoklasistów, upadł. A klasa? A klasa okazała się całkiem sympatyczna. Jest u nas parę oryginałów, ale oni dodają tylko kolorytu. Kamień spadł mi z serca, bo ludzie okazali się fajni. Ciekawa jestem, co na to nasza wychowawczyni?

Minęło pół roku i co? Jest całkiem normalnie. Zaryzykuję nawet stwierdzenie, że jest przyjemnie. Te wszystkie opowieści o wysysających z człowieka soki nauczycielach też okazały się bajką. Teraz już wiem, że nie warto ulegać propagandowym opowieściom ludzi, którzy albo nie mieli nic wspólnego z gimnazjum, albo chcieli zamaskować swoje niepowodzenia, obarczając winą innych. Nic dziwnego, tak łatwiej. Mam kontakt z koleżankami z innych gimnazjów i, wiercie mi, u nas jest fajniej i naprawdę bezpieczniej. Nie dajmy się więc zwariować i nie straszmy naszych młodszych kolegów, karmiąc ich niesamowitymi opowieściami o gimnazjum, bo to wszystko funta klaków nie jest warte.

MGR KRYSTYNA KIELAR, ANNA PŁODZIEN (KL. II a)

Sukces uczennic z ZS w Tyczynie w konkursie „Być z Miłoszem”

22 lutego 2011 r. w Zespole Szkół w Sokołowie Młp. odbył się Powiatowy Konkurs pt. „Wiem wszystko o życiu i twórczości Laureata Literackiej Nagrody Nobla Czesława Miłosza”, zorganizowany z okazji trwającego Roku Czesława Miłosza. Patronat nad konkursem objęło Starostwo Powiatowe, wzięło w nim udział 9 szkół. Konkurs składał się z części pisemnej (test) i ustnej. Nasze uczennice, które wzięły udział w konkursie, zaprezentowały wysoki poziom: **Anna Płodzien (kl. IIa)** zajęła I miejsce, a **Małgorzata Ziemia (kl. IIc)** uplasowała się na III miejscu. Uczestniczki przygotowywały się do konkursu pod kierunkiem nauczycieli języka polskiego: **mgr Krystyny Kielar** i **mgr Małgorzaty Budzisz**. Zwycięscy otrzymali m.in. piękne wydania dzieł C. Miłosza ufundowane przez Starostwo Powiatowe. Temat konkursu był trudny, wymagał przeczytania wybranych dzieł C. Miłosza oraz opracowań podanych w bibliografii, a także dojrzałości intelektualnej. Konkurs spełnił swój cel, skoro jedna z uczestniczek powiedziała: „*Odkryłam i pokochałam Miłosza*”.

Anna Płodzien (z lewej) i Małgorzata Ziemia

Budżet Gminy Tyczyn na 2011 r.

14 lutego 2011 r. Rada Miejska w Tyczynie uchwaliła budżet na rok 2011, który po stronie dochodów wynosi 29.601.248 zł, w tym:

- **dotacje celowe** z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz na zadania własne Gminy w kwocie 4.799.844 zł – stanowią 16,19% ogólnie planowanych dochodów;

- **część subwencji** ogólnej w kwocie 12.873.125 zł, co stanowi 43,49% dochodów;
- **dochody własne** w kwocie 3.225.100 zł – stanowią 10,9% planowanych dochodów Gminy;

- **udziały w podatkach** od osób fizycznych i prawnych 4.700.000,00 zł, tj. 15,88% planowanych dochodów;

- **dotacje** na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego w kwocie 104.206 zł;

- **dotacje z UE** w kwocie 3.898.973 zł, tj. 13,18% planowanych dochodów.

Wielkość planowanych dochodów ma bezpośredni wpływ na wielkość planowanych wydatków budżetowych.

Wydatki budżetu Gminy na 2011 r. ustalono w kwocie 35.807.595 zł, planując je przeznaczyć na:

- **wydatki majątkowe** 13.008.215 zł, co stanowi 36,3% ogólnych wydatków budżetu;

- **wydatki bieżące** na pokrycie kosztów działalności poszczególnych jednostek

(Urząd Miejski, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół, Gimnazjum, Szkoły Podstawowe) – 22.799.380 zł, tj. 63,7%.

W planie wydatków zabezpieczono środki na inwestycje, jak również na bieżące potrzeby funkcjonowania Gminy, jednostek jej podległych i instytucji kultury.

Planowany deficyt budżetowy w kwocie 6.206.348 zł oraz spłata zaciągniętych zobowiązań w kwocie 1.332.601 zł zostaną pokryte z kredytu w wysokości 7.530.449 zł.

Dochody	Wydatki
29.601.247 zł	35.807.595 zł
Przychody	Rozchody
7.538.949 zł	1.332.601 zł

DOCHODY

CO SAMI GROMADZIMY

Dochody podatkowe	2.081.000 zł
- Podatek rolny	500.000 zł
- Podatek leśny	24.000 zł
- Podatek od nieruchomości	1.490.000 zł
- podatek od środków transportowych	67.000 zł

Dochody z majątku gminy	535.000 zł
- Opłata za wieczyste użytkowanie	25.000 zł
- Dzierżawę, czynsze z najmu	110.000 zł
- Dochody ze sprzedaży mienia	400.000 zł

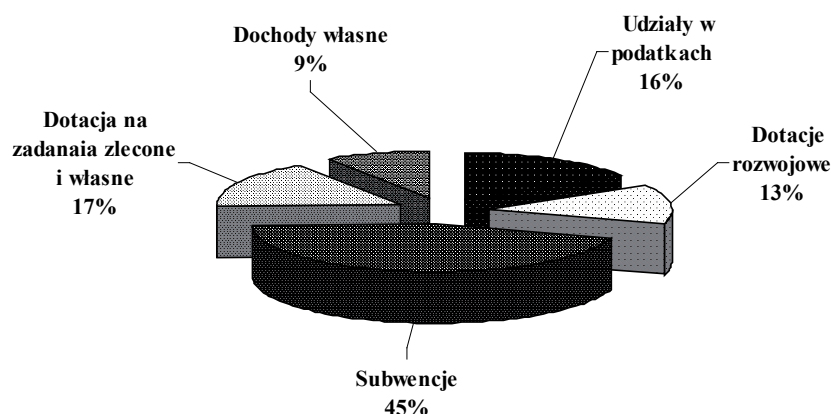
Różne opłaty	166.000 zł
- Opłaty ze sprzedaży napojów alkoholowych	120.000 zł
- Wpływy z opłaty produktowej	1.000 zł
- Wpływy z opłaty skarbowej	45.000 zł

Wpływy z usług	10.000 zł
- Usługi opiekuńcze z zakresu pomocy społecznej	10.000 zł

Pozostałe dochody	32.000 zł
- Wpływy ze sprzedaży gazety „Głos Tyczyna”, specyfikacji przetargowych, ogłoszeń	17.000 zł
- Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	15.000 zł

Odsetki	38.100 zł
- Od nieterminowych wpłat podatkowych	8.000 zł
- Od środków na rachunkach	30.000 zł
- Pozostałe odsetki	100 zł

Struktura planowanych dochodów Gminy Tyczyn w 2011 r.

CO OTRZYMujemy

Udziały w podatkach	4.700.000 zł
- Udziały gminy w podatku PiT	4.600.000 zł
- Udziały gminy w podatku CiT	100.000 zł

Dochody z podatków płaconych na terenie Gminy przekazanych przez Urząd Skarbowy	363.000 zł
- Karta podatkowa	3.000 zł
- Podatek od czynności cywilnoprawnych	330.000 zł
- Podatek od spadków i darowizn	30.000 zł

Subwencje	12.873.125 zł
- Oświata	8.986.627 zł
- Ogólna	3.886.498 zł

Dotacje	4.799.844 zł
- Na administrację	70.344 zł
- Na zadania z zakresu opieki społecznej	3.565.500 zł
- Na zadania inwestycyjne	1.164.000 zł

Dotacje z Unii Europejskiej:

- Dofinansowanie boiska przy Szkole Podstawowej Borek Stary	248.888 zł
- Dofinansowanie Centrum Informacji Turystycznej w Tyczynie	859.269 zł
- Dofinansowanie przedszkoli na terenie Gminy	325.646 zł
- Dofinansowanie drogi Hermanowa-Czerwonki	1.749.999 zł
- Dofinansowanie budynku zaplecza socjalno-administracyjnego dla Klubu Sportowego w Hermanowej	365.171 zł
- Dofinansowanie Centrum Rekreacyjno-Kulturowe w Kielnarowej	350.000 zł

Dochód na 1 mieszkańca w 2011 r. - 2.709 zł

Ciąg dalszy na stronie 12

Budżet Gminy Tyczyn na 2011 r.

WYDATKI

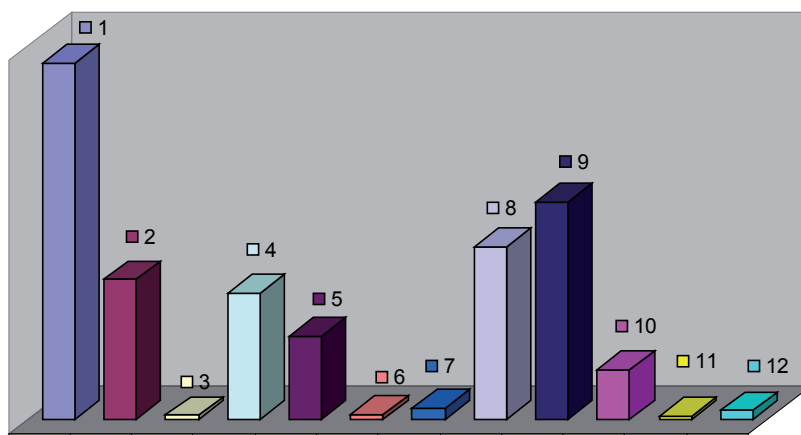
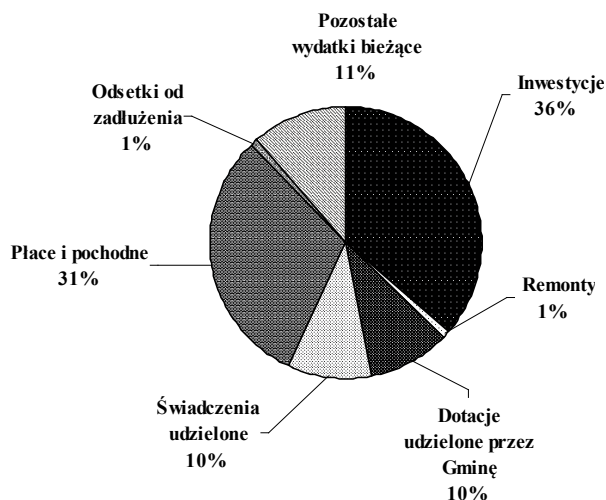
Wydatki budżetu Gminy

w podziale na grupy

- inwestycje	13.008.215 zł
- remonty	328.278 zł
- dotacje udzielone	3.452.035 zł
- świadczenia udzielone	3.630.757 zł
- płace i pochodne	11.007.338 zł
- odsetki od zadłużenia	300.000 zł
- pozostałe wydatki bieżące	4.080.972 zł

Wydatki budżetu Gminy według ważniejszych działów

1. Oświata i wychowanie (szkoły podstawowe, gimnazjum, przedszkola, świetlice)	11.431.411 zł
2. Pomoc społeczna	4.479.740 zł
3. Ochrona zdrowia	120.000 zł
4. Kultura i sport	4.064.593 zł
5. Administracja publiczna	2.670.618 zł
6. Plany zagospodarowania przestrzennego	170.000 zł
7. Gospodarka mieszkaniowa	370.500 zł
8. Ochrona środowiska i gospodarka komunalna, rolnictwo	3.387.696 zł
9. Drogi	6.967.194 zł
10. Wodociągi	1.588.041 zł
11. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	117.200 zł
12. Obsługa długu, rezerwa ogólna, celowa	407.600 zł
13. Obrona narodowa	33.000 zł

INWESTYCJE

Drogi

Borek Stary

1) Budowa chodnika w Borku Starym przy drodze wojewódzkiej Rzeszów-Dylągówka Nr 878.

Wartość prac – 50.000,00 zł.

Hermanowa

1) Przebudowa drogi gminnej Hermanowa Łazy w km 0+456 – 2+272, 0+000 – 0+858, 0+000 – 0+255,5, 0+000 – 0+360

Wartość prac - 2.400.060,00 zł

2) Przebudowa drogi gminnej Hermanowa-Czerwonki wraz z budową chodnika i oświetlenia drogowego w km 0+000 – 3+393.

Wartość prac - 2.515.857,43 zł.

Kielnarowa

1) Budowa chodnika w Kielnarowej przy drodze woj. Rzeszów-Dylągówka Nr 878.

Wartość prac - 200.000,00 zł.

2) Droga Kielnarowa Obszary -Wólka

Wartość prac – 40.000,00 zł.

3) Droga Kielnarowa - Wólka w km 0+000 – 0+500.

Wartość prac - 100.000,00 zł.

Matysówka

1) Droga Matysówka II Strona - Łany 250 mb.

Wartość prac - 160.000,00 zł.

Tyczyn

1) Ulica Kameliowa w Tyczynie 240 mb.

Wartość prac – 29.000,00 zł.

2) Przebudowa ulicy Mokra Strona boczna w kierunku (P. Szura) 160 mb.

Wartość prac – 100.000,00 zł.

3) Ulica Potoki - Hermanowa Pańskie Pola 860 mb.

Wartość prac – 350.000,00 zł.

4) Przebudowa chodnika przy ul. Wyzwolenia w Tyczynie.

Wartość prac – 47.000,00 zł.

5) Usuwanie skutków powodzi - 60.000,00 zł,

w tym:

* ulica Leśna w Tyczynie – 20.000,00 zł;

* droga Kielnarowa Królka Zawodzie – 40.000 zł.

Wodociągi

1) Wodociąg Borek Stary. Oprac. projektu prac geologicznych wód głębinowych. Wartość prac - 6.500,00 zł.

2) Wodociąg Hermanowa Pańskie Pola-Babi Dół. Opracowanie map do celów projektowych. Wartość prac - 18.500,00 zł.

3) Wodociąg Kielnarowa Wólka. Wykonanie map do celów projektowych i wykonanie sieci wodociągowej z przyłączami i przepompownią. Wartość prac - 152.000,00 zł.

4) Wodociąg Matysówka. Wykonanie wodociągu z rur PE o średnicy 50 do 160 mm, długości 8700 mb, trzech przepompowni wody i dwóch zbiorników wody czystej. Wartość prac - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich - 1.350.041 zł, środki własne - 34.000 zł.

Budżet Gminy Tyczyn na 2011 r.

Kanalizacja

1) Kanalizacja sanitarna **Kielnarowa – Wólka**. Opracowanie projektu budowlanego. Wartość prac - **29.000,00 zł.**

2) Kanalizacja sanitarna **Matysówka**. Wykonanie przepompowni ścieków. Wartość prac - **62.000,00 zł.**

3) Kanalizacja sanitarna **Tyczyn, ul. Mickiewicza - Lasek**. Opracowanie dokumentacji projektowej, rozpoczęcie robót budowlano-montażowych. Wartość prac - **108.000,00 zł.**

Sport

1) **Budowa budynku socjalno-administracyjnego w Hermanowej**

Złożono wniosek na realizację zadania do Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na wartość **594.012,38 zł.** Dofinansowanie wynosi 85%, tj. **365.171,00 zł.** Środki własne **228.841,38 zł.**

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

1) **Zagospodarowanie Centrum Rekreacyjno-Kulturowego w Kielnarowej.** Złożono wniosek do PROW na lata 2007 – 2013. Łączny koszt - **830.022,28 zł.**

2) **Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie.** Realizacja w 2011 r. w ramach Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. Łączny koszt - **1.135.904,19 zł.**

REMONTY

Drogi

Projekty

1. **Przebudowa drogi Borek Stary – Sklepiska – Borek Stary – Kanada – Kielnarowa – Obszary – Kanada.** Wartość prac - **50.000,00 zł.**

2. **Przebudowa drogi gminnej Kielnarowa Wólka.** Wartość prac - **12.000,00 zł.**

3. **Przebudowa ul. Kameliowej w Tyczynie 240 mb.** Wartość prac - **5.000,00 zł.**

4. **Przebudowa ul. Mokra Strona Boczna.** Wartość prac - **3.500,00 zł.**

Oprac. **B.M.**

Modernizacja ewidencji gruntów i budynków a podatek

W związku z wątpliwościami mieszkańców naszej gminy dotyczącymi zarówno wymiaru podatku rolnego jak i od nieruchomości na rok 2011, pragniemy poinformować Państwa, że **od roku 2009 Rada Miejska w Tyczynie nie podnosiła stawek podatku od nieruchomości**, chociaż stawki maksymalne tego podatku ogłaszane przez Radę Ministrów wzrosły zarówno w roku 2010 jak i w roku 2011. Wzrost stawek podatku rolnego jest wynikiem wzrostu średniej ceny skupu żyta, przyjmowanej jako podstawa obliczania tego podatku na obszarze gminy.

W roku 2010 natomiast Starostwo Powiatowe w Rzeszowie dokonało modernizacji ewidencji gruntów i budynków dla wsi Borek Stary, Hermanowa i Kielnarowa (w Tyczynie modernizacja ewidencji gruntów i budynków została przeprowadzona już w 2004 r.). Geodeci w terenie wymierzili powierzchnię budynków i działek, wprowadzając zmiany w ewidencji gruntów i budynków, która m.in. jest podstawą wyliczenia podatku. Zmiany te będą miały wpływ na wysokość podatku dla osób, które zgodnie z przepisami nie są rolnikami (posiadają poniżej 1 ha gruntów) i są właścicielami działek zabudowanych. Dla właścicieli gospodarstw rolnych (powyżej 1 ha) i właścicieli gruntów niezabudowanych (do 1 ha) zmiany dokonane w ewidencji gruntów i budynków nie będą miały wpływu na wysokość podatku.

Zgodnie z § 68 pkt. 1 i załącznikiem nr 6 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia

29.03.2001 r. (Dz. U. Nr 38, poz. 454) do terenów mieszkaniowych zalicza się grunty niewykorzystane do produkcji rolnej i leśnej, zajęte pod budynki mieszkalne i gospodarcze (w tym garaże) i urządzenia funkcjonalne związane z budynkami mieszkalnymi (podwórza, dojazdy, przejścia, przydomowe studnie, trzepaki, ławeczki, miejsca postojowe pojazdów), a także ogródki przydomowe. Grunty te oznaczone są w ewidencji literą „B” i od nich naliczany jest podatek od nieruchomości. Zmiana charakteru gruntu z rolnego na grunt oznaczony literą „B” spowoduje zmianę rodzaju opłacanego podatku z rolnego (ok. 1,88 gr za 1 m²) na podatek od nieruchomości (19 gr za 1 m²). W praktyce podatek ten będzie naliczany w zależności od wielkości wymierzonego obszaru terenu mieszkaniowego, posiadanego gruntu rolnego i powierzchni użytkowej posiadanych budynków. Przykładowo dla właściciela działki o pow. 50 arów, w tym działki oznaczonej literą „B” o pow. 8 arów, zabudowanej budynkiem mieszkalnym o pow. 100 m² i budynkiem gosp. o pow. 30 m² podatek wyniesie:

- za grunt rolny o pow. 42 ary: 79,00 zł,
- za grunt „B” o pow. 800 m²: 152,00 zł,
- za budynek mieszkalny 100 m²: 38,00 zł,
- za budynek gosp. o pow. 30 m²: 126,00 zł.

Łącznie podatek wyniesie: 395,00 zł rocznie (w 2011 r.), a przed modernizacją wyniósłby 258,00 zł.

Oprac. **M. DYGA**

Numer 4. Głosu Tyczyna

* ukaże się z datą **17 kwietnia 2011 r.**

* termin składania tekstów upływa **5 kwietnia 2011 r.**

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** lub składać osobiście w siedzibie redakcji: **Urząd Miejski w Tyczynie, p. 24.**

Biblioteka Parafialna w Tyczynie, mieszcząca się w budynku starej wikarówki, zaprasza wszystkich chętnych do korzystania z księgozbioru.

Zapraszamy w każdą II i IV niedzielę miesiąca po Mszy św. o godz. 7.00 i 9.00 oraz w każdą II i IV środę miesiąca po Mszy św. wieczornej.

Akcja Katolicka

NARODOWY SPIS POWSZECHNY LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2011

TERMIN SPISU: od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011 r.

CELE SPISU:

- zebranie informacji o stanie liczebnym ludności Polski oraz sytuacji demograficznej,
- poznanie zmian zachodzących w procesach demograficznych i społecznych,
- zebranie informacji społeczno-ekonomicznych (m.in. o poziomie wykształcenia, aktywności ekonomicznej, do-

jazdach do pracy oraz źródłach utrzymania ludności,

- zbadanie zjawiska migracji ludności

SPISANE ZOSTANĄ:

- osoby stale zamieszkałe i czasowo przebywające w mieszkaniach, budynkach i innych pomieszczeniach,
- osoby niemające miejsca zamieszkania
- mieszkania, budynki, obiekty zbiorowego zakwaterowania i inne zamieszkane pomieszczenia niebędące mieszkaniami.

W dniach **od 1 do 17 marca** br. rachmistrzowie przeprowadzą **obchód przedspisowy**. Natomiast **wywiady** w terenie będą przeprowadzane **od 8 kwietnia do 30 czerwca 2011 r.**

Rachmistrz spisowy będzie nosić w widocznym miejscu identyfikator ze zdjęciem, imieniem i nazwiskiem oraz pieczęcią urzędu statystycznego oraz pieczęcią imienną i podpisem dyrektora urzędu, który wydał identyfikator.

Tożsamość rachmistrza można potwierdzić, dzwoniąc do Urzędu Miejskiego w Tyczynie na nr (17) 22-19-310, wewn. 25.

Od 1 kwietnia będzie dostępna także bezpłatna (dla połączeń z telefonów stacjonarnych) infolinia NSP. Jej numer to: 800-800-800. Z telefonów komórkowych można dzwonić na numer: 22-44-44-777 (płatny zgodnie z cennikiem operatora).

Oto lista rachmistrzów, którzy będą przeprowadzać spis na terenie Gminy Tyczyn: **Karolina Zawada, Natalia Szura, Kamil Biestek, Wojciech Złamaniec, Sławomir Ferenc.**

Wszystkie informacje zebrane podczas spisu są prawnie chronione w ramach tajemnicy statystycznej na zasadach określonych w art. 10 ustawy z dnia 29.06.1995 o statystyce publicznej (Dz. U., Nr 88, poz. 439 z późniejszymi zmianami).

Więcej informacji o spisie na stronach internetowych:

www.spis.gov.pl oraz www.stat.gov.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany
przez Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**REGIONALNE TOWARZYSTWO
ROLNO-PRZEMYSŁOWE „DOLINA STRUGU”**
zaprasza do udziału w projekcie

**BĄDŹ AKTYWNY
BĄDŹ PRZESIEBNIORCZY**

Jeżeli:

- zamieszkujesz na terenie jednego z powiatów: rzeszowskiego, łańcuckiego, strzyżowskiego, brzozowskiego
- planujesz założyć firmę i szukasz środków finansowych...

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W PROJEKCIE

W ramach projektu oferujemy:

- * wsparcie szkoleniowe i doradcze
- * jednorazową dotację inwestycyjną do **40 tys. zł**
- * podstawowe wsparcie pomostowe **1 317,00 zł**
- * przedłużone wsparcie pomostowe **1 317,00 zł**

Rekrutacja od **23 do 31 marca 2011 r.**

Szczegółowe informacje na stronie www.dolinastrugu.pl i w biurze projektu, tel. (17) 23-01-333, (17) 22-01-210, e-mail: strug@intertele.pl

Adres biura projektu: ul. Myśliwska 16, 36-030 Błazowa.

W okresie rekrutacji biuro czynne: w poniedziałki, środy i piątki od 7.00 do 15.00, wtorki i czwartki od 7.00 do 17.00.

IRENEUSZ DYJAK - Komendant Komisariatu Policji w Tyczynie

Statystyka policyjna - luty

W lutym 2011 r. na terenie działania Komisariatu Policji w Tyczynie odnotowanych zostało 26 zgłoszeń o przestęp-

stwach, z czego: 12 odnotowano w naszej Gminie, 9 w gminie Chmielnik i 5 w gminie Hyżne. Na podstawie powyższych zawiadomień wszczętych zostało 21 postępowań przygotowawczych, natomiast w 5 przypadkach przeprowadzono postępowania sprawdzające.

Z łącznej liczby 49 wykroczeń odnotowanych w tym czasie, 32 zakończonych zostało postępowaniem mandatowym, za które wystawiono mandaty karne na łączną kwotę 7190 zł, a w 17

przypadkach zostaną przeprowadzone czynności wyjaśniające, w tym: z terenu gminy Tyczyn – 13, Chmielnik – 3, Hyżne – 1.

W lutym policjanci KP w Tyczynie 23 razy wyjeżdżali do kolizji drogowych, zatrzymano 5 nietrzeźwych kierujących, a 20 osobom zatrzymano dowody rejestracyjne pojazdów.

Policja interweniowała 24 razy u rodzin, gdzie dochodziło do awantur pomiędzy domownikami, 6 awanturników spędziło noc w Izbie Wytrzeźwień w Rzeszowie. W jednym przypadku Komisariat Policji w Tyczynie wszczął procedurę Niebieskiej Karty.

Spotkania w Bibliotece

16 lutego br. w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Tyczynie **pani Anna Ziarnik** (psycholog) wygłosiła wykład pt. „Umiejętności społeczne drogą do przeciwdziałania zachowaniom agresywnym u dzieci i młodzieży”. W tym samym czasie odbyło się spotkanie dla dzieci – „Wędrowki do krainy baśni” (głośne czytanie, gry, zabawy, zajęcia plastyczne).

Spotkania te były częścią projektu „Biblioteka dla wszystkich”, finansowanego w ramach Konkursu Grantowego Aktywna Biblioteka, który jest realizowany przez MiGBP w Tyczynie do czerwca 2011 r. w Programie Rozwoju Bibliotek.

Dzieci z kl. 0 SP w Tyczynie w Muzeum Regionalnym w Tyczynie

28 lutego gościliśmy **panią JUDYTĘ SOS** (pracownika Muzeum Etnograficznego w Rzeszowie), która wygłosiła wykład na temat dawnego stroju ludowego na Rzeszowszczyźnie.

Na przełomie lutego i marca odbyły się **lekcje muzealne** (temat: *Dawne przedmioty codziennego użytku*), w których uczestniczyły dzieci ze Szkoły Podstawowej w Tyczynie: **dwie oddziały kl. 0, oraz uczniowie kl. Va, Vc i VIa**. Dziękujemy opiekunom (paniom: **Annie Kowalczyk, Anicie Dobrowolskiej i Barbarze Fornal**) za pomoc w zainteresowaniu uczniów kulturą ludową naszego regionu.

Lekcja muzealna oraz wykład etnografa były częścią projektu „Rozmawiać w tradycji i kulturze” finansowanego w ramach Konkursu Grantowego, który jest realizowany przez MiGBP w Tyczynie do czerwca 2011 r. w PRB.

Muzeum Regionalne w Tyczynie prosi o kontakt osoby posiadające w swoich prywatnych zbiorach stare (sprzed roku 1960) **dokumenty oraz fotografie dotyczące dziejów naszej Gminy** i udostępnienie ich do skopionowania. Prosimy również o przekazanie lub wypożyczenie **dawnych przedmiotów codziennego użytku**. Razem tworzymy kolekcję Muzeum Regionalnego w Tyczynie! **Kontakt: (17) 22-19-410.**

Informacja dla Czytelników MiGBP w Tyczynie

Od marca można już nie tylko telefonicznie, ale również za pomocą **GG** prolongować wypożyczone książki lub zarezerwować interesujący tytuły. Nasz numer: **33919471**

*Nimfa przedwiośnia jest, jednak odmienna
od tych jakie przedstawia pieśń, albo przypowieść,
wierzę, chociaż niełatwo jest poecie dowieść
istnienia prawdy, jeżeli niecodzienna.*

*Nosi szaro-zielony płaszcz, albo pokrowiec,
bo przecież do północy chmura śniegu ciemna
może sprawić, że wiosna będzie mniej wiosenna,
niżby chciał tego zbyt romantyczny wędrowiec.*

*Ona zaś, choć bajeczna musi być współczesna
jeśli jednak dostrzeże ją, to tylko taki
co wierzy w nimfy, tak bowiem żądają w pieśniach,*

*że jednak pędzi chłód, goniąc śniegowe płaty,
w przydrożnym barze nieśmiało się ucieleśnia,
wchodzi zmarznięta, prosząc o szklankę herbaty.*

Mieczysław Skotnicki, *Nimfa przedwiośnia*
(z tomiku: Dzień sonetu. Poezje)

WALDEMAR BAŁDA

Wszystko było...

Że my, Polacy, kochamy się w pompie i celebrze – wiadomo nie od wczoraj. Upust zamięłowaniu do ceremonialnego fetowania byle okazji dawaliśmy bez względu na ustrój czy inne okoliczności – i dajemy wciąż...

Żeby daleko nie szukać: te nieustanne, uroczyste i solenne, przycinania wstęg przy byle okazji, po zakończeniu budowy nawet kilkusetmetrowego odcinka nowej (bądź tylko na nowo wyasfaltowanej) drogi, odprowadzane jak Polska długa i szeroka... Tyle tylko zmieniło się na lepsze, że jeśli takie fety bywają nagłaśniane – to jako przejaw politycznego folkloru.

Kiedyś nie było wcale inaczej – choć kiedyś bywało chyba nawet jeszcze bardziej pompatycznie. Dowodem jest uroczysty w swej naiwności obelisk, wzniesiony w budziwojskim przysiółku Przylasek. Uroczysty i wzruszający: jak głosi napis na wyjaśniającej powód ustanowienia monumentu tablicy, stanął dokładnie w miejscu, w którym kończy się 300.

kilometr dróg lokalnych, wybudowanych „wysiłkiem społecznym” w powiecie rzeszowskim w latach 1956-1966.

Naśladowcom lubującego się wyjątkowo w przycinaniu drogowych wstęg ministra Grabarczyka warto ten pomniczek pokazać. Choćby na dowód, że kiedy starożytni mawiali „nihil novi sub sole”, dobrze wiedzieli, co mówią. Bo zaiste: wszystko już było...

Pomnik w Przylasku ma już 45 lat

Wspomnienie o Marii Kaczyńskiej

Podczas ubiegłorocznej (lutowej) wizyty w Rzeszowie Maria Kaczyńska dekorowała przyznanymi przez Prezydenta Krzyżami Komandorskimi Orderu Odrodzenia Polski tych, którzy ratowali Żydów w czasie Holocaustu. Wtedy to dziennikarze podkarpackiego czasopisma *VIP Biznes & Styl* zostali zaproszeni do Warszawy. Maria Kaczyńska przyjęła ich 4 marca 2010 r. w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. W gronie zaproszonych byli m.in. Aneta Gieroń i Jaromir Kwiatkowski. Tak oto ci dziennikarze wspominają Pierwszą Damę:

Pani Prezydentowa miała taki mocny, serdeczny uścisk dłoni. Gdy głęboko skłanialiśmy głowy w trakcie powitania, zdawała się być rozbawiona, miała w oczach coś z rodzaju „chochlików”, czuło się, że ma fenomenalne poczucie humoru. Emanowało z Niej poczucie spełnienia. Była świetnie wykształcona, bardzo zdolna, towarzyska, a mimo to wybrała życie „w cieniu męża” (...). Nie potrafimy uwierzyć, że już nigdy nie usiądziemy z Marią Kaczyńską do wywiadu, który okazał się jednym z najmilszych w naszej dziennikarskiej pracy.

Zdumiała mnie Jej bezpośredniość! Prezydentowa bez najmniejszego grymasu wiele minut pozowała, pozwalala się ustawić, wręcz prosiła o sugestie, jak ustawić się przed obiektywem. A przecież nasz fotoreporter pozwał sobie na przesuwanie Pierwszej Damy w inne miejsce czy poprawianie Jej rąk.

Ciepło, serdeczność, bezpośredniość emanowały od Niej od pierwszej minuty. (...) Mimo niewielkiego wzrostu miała bardzo ładną, filigranową figurę, świetną fryzurę. Imponowała niewymuszoną elegancją. Tłumaczyła, że od lat jest wierna prostocie i klasyce i tylko czasem wychodzi z niej „sroka” kochająca błyskotki (...), ale potem na wielu zdjęciach archiwalnych dostrzegliśmy, jak pięknie miała zawsze dobrane kolczyki, wisiorki, bransoletki. Wystarczył Jej jeden rzut oka na sukienkę Anety, by stwierdzić: „Dobry wybór. Na różne inne okazje wykorzysta pani do niej broszkę, apaszkę albo korale i za każdym razem poczuje się pani tak, jakby zakładała nową sukienkę”. Poculiśmy się w Pałacu Prezydenckim jak u siebie. Pani Prezydentowa miała dar zjednywania sobie ludzi. Nie kryła, że studia na kierunku trans-

port morski wybrała głównie dlatego, że marzyła o podróżowaniu po świecie. Jakim strasznym paradoksem stała się podróż do Smoleńska (...) 10 kwietnia! A właściwie do Katynia, gdzie przed laty zginął Jej stryj, Witold Mackiewicz (...).

Pani Prezydentowa zaskoczyła nas po raz kolejny, gdy zagadnięta przez Anetę o bransoletkę z motywem fortepianowej klawiatury, którą miała na nadgarstku, powiedziała: „Mogę ją pani podarować”, po czym bezceremonialnie zdjęła bransoletkę z ręki i dała Anecie w prezencie. To był gadżet z okazji Roku Chopinowskiego, ale jakże ważna teraz pamiątka.

Gdy ofiarowaliśmy Jej album wydawnictwa BOSZ z pracami Zdzisława Beksińskiego, natychmiast zaczęła go przy nas oglądać i wspominać Sanok, Bieszczady, swój kurs hiszpańskiego w Ustrzykach Górnych, jeszcze w czasach studenckich.

Prawie się wzruszyliśmy, gdy bez większych ceregieli Pani Prezydentowa poprosiła Izabelę Tomaszewską [dyrektorkę Zespołu Protokolarnego Prezydenta RP, zginęła również 10.04.2010 r. w katastrofie samolotu – dopisek redakcji „Głosu Tyczyna”], by ta przyniosła Jej torebkę. Po chwili skromna, skórzana torba wylądowała na antycznym fotelu, a Prezydentowa kilkoma ruchami przed zabytkowym lustrem poprawiała makijaż i – promiennie się uśmiechając – stwierdziła, że jest gotowa do zdjęć. To się nazywa mieć klasę i dystans do siebie!

Kiedy się żegnaliśmy, słowa „Do zobaczenia w Rzeszowie” zdawały się być tak oczywiste i naturalne... Ale niestety, dziś pochylamy nisko głowę, mając świadomość, że Marii Kaczyńskiej (...) nie ma wśród nas. A to nie wszystkie ofiary katastrofy pod Smoleńskiem.

źródło: „VIP Biznes & Styl”, nr 3, V-VI.2010 r., s. 18-20.

Marii Kaczyńskiej nie ma wśród nas. Za życia przedstawiana w mediach w krzywym zwierciadle, teraz dla wielu może być wzorem kobiecości, delikatności i taktu. Szkoda tylko, że w mediach króluje inny model kobiecości - tu obowiązuje pełny makijaż, piękne stroje, sztuczne paznokcie... Tylko czy w tym wszystkim nie zagubiła się prawdziwa KOBIECOŚĆ?...

Kalendarium

14.03.1368 – na mocy przywileju króla Kazimierza Wielkiego zostało założone miasto Tyczyn (643. rocznica powstania miasteczka)

22.03.1903 – wysechł wodospad Niagara.

22.03.1832 – zmarł J.W. von Goethe, niemiecki poeta romantyczny.

24.03.1794 – T. Kościuszko złożył przysięgę na krakowskim Rynku i został naczelnikiem insurekcji kościuszkowskiej.

25.03 – Dzień Świętości Życia.

27.03.2006 – zmarł Stanisław Lem, polski pisarz fantastyki naukowej.

28.03.1364 – konsekrowano katedrę na Wawelu (w obecności króla Kazimierza Wielkiego).

29.03.1983 – w USA wszedł do handlu pierwszy laptop.

29.03.1998 – w Portugalii otwarto najdłuższy w Europie most Vasco da Gama (dł. 17,2 km).

31.03.1966 – pierwsza w Polsce udana transplantacja nerki od żywego dawcy.

01.04.1656 – król Jan II Kazimierz złożył śluby we lwowskiej katedrze, obierając Matkę Bożą za patronkę i Królową Polski i zapowiedział walkę z najazdem szwedzkim aż do zwycięstwa.

02.04. – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci.

02.04.1997 – Zgromadzenie Narodowe uchwaliło Konstytucję RP.

02.04.1805 – urodził się H.Ch. Andersen, duński pisarz.

02.04.2005 – zmarł Jan Paweł II (6. rocznica śmierci).

04.04.1975 – założono firmę Microsoft

06.04.1896 – w Atenach zainaugurowano pierwsze nowożytnie Igrzyska Olimpijskie.

07.04.1969 – symboliczna data zapoczątkowania funkcjonowania Internetu.

10.04.2010 – samolot Tu-154M

z prezydentem Polski Lechem

Kaczyńskim na pokładzie rozbił

się przy podchodzeniu do lądowania na lotnisku w Smoleńsku.

Zginęło 96 osób.

12.04. 1961 – Jurij Gagarin odbył w statku kosmicznym Wostok pierwszy lot po orbicie satelitarnej Ziemi.

13.04.1986 – papież Jan Paweł II jako pierwszy w historii następcą św. Piotra odwiedził synagogę.

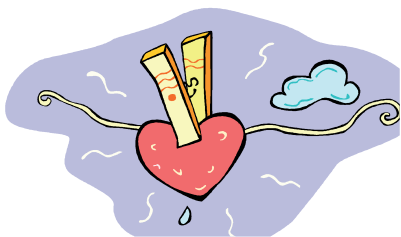
14.04.966 – Chrzest Polski.

15.04.1912 – na Atlantyku po zderzeniu z górą lodową zatonął Titanic.

ANITA DRAŻEK

Czynniki ryzyka chorób układu krążenia

Choroby układu krążenia są największym problemem współczesnej medycyny i przyczyną śmierci co drugiego Polaka. Choroby serca i naczyń krwionośnych, takie jak: choroba wieńcowa, zawał serca czy udar mózgu, powstają w wyniku działania tzw. **czynników ryzyka**. Szczególnie narażone na powstanie chorób układu krążenia są osoby, u których występuje jednocześnie kilka takich czynników.

Czynnik ryzyka chorób układu krążenia to cecha występująca u danego człowieka, która zwiększa prawdopodobieństwo rozwinienia się w przyszłości choroby serca lub naczyń krwionośnych.

Czynniki ryzyka, na które nie mamy wpływu to: płeć, zaawansowany wiek, obciążenie chorobami serca.

Czynniki ryzyka, które możemy skutecznie zwalczać to: nadwaga, otyłość brzuszna, nadciśnienie tętnicze, wysoki poziom cholesterolu, cukrzyca typu II, palenie tytoniu, brak wysiłku fizycznego, nadużywanie alkoholu.

Nadciśnienie tętnicze to choroba, w wyniku której w naczyniach tętniczych zwiększa się ciśnienie krwi. Jest to schorzenie wymagające długotrwałego leczenia. Podwyższonego ciśnienia tętniczego nie odczuwa się i na ogół odkrywa się je przypadkowo. Podstawą diagnozy nadciśnienia tętniczego jest pomiar ciśnienia krwi przy użyciu aparatu zwanego sfigmomanometrem. Jeżeli ciśnienie skurczowe ma wartość 140 mm Hg lub więcej, zaś rozkurczowe 90 mm Hg lub więcej, wtedy mówimy o podwyższonym ciśnieniu, czyli o nadciśnieniu tętniczym. Wystarczy, gdy jedna z tych wartości jest podwyższona.

Cukrzyca jest przewlekłym zaburzeniem przemiany materii, której podstawowym objawem jest podwyższony poziom cukru (glukozy) we krwi. U zdrowych osób na czczo nie powinien on przekraczać 110 mg/dl, a 2 godziny po posiłku może maks. osiągać 140 mg/dl.

dl. Cukrzyca występuje znacznie częściej u osób otyłych, prowadzących siedzący tryb życia, obciążonych nadciśnieniem tętniczym i zaburzeniami lipidowymi. Współistnienie cukrzycy i nadciśnienia nasila i przyspiesza rozwój powikłań oraz zagrożenie przedwczesnym zgonem.

Otyłość jest przewlekłą chorobą spowodowaną nadmierną dostawą energii zawartej w pokarmach w stosunku do zapotrzebowania organizmu i niedostatecznym wydatkiem energetycznym (mała aktywność fizyczna). Do oceny masy ciała stosuje się tzw. wskaźnik masy ciała - w skrócie BMI: = masa ciała: (wzrost w metrach)². Wartość BMI między 25 a 29,9 kg/m² oznacza nadwagę, zaś większa niż 30 kg/m² - otyłość. W skutecznym zwalczaniu ryzyka chorób układu krążenia decydujące znaczenie ma kontrola masy ciała.

U osób obciążonych czynnikami ryzyka sercowo-naczyniowego, takimi jak nadwaga i nadciśnienie, zwykle występują zaburzenia lipidowe: podwyższone stężenie cholesterolu LDL, obniżone stężenie cholesterolu HDL, podwyższone stężenie trójglicerydów.

Nadmiar **cholesterolu** może doprowadzić do rozwoju miażdżycy, utrudniając swobodny przepływ krwi w naczyniach. Miażdżycy powoduje niedokrwienie części ciała, co na przykład w sercu objawia się chorobą wieńcową i zawałem, a w mózgu - udarem. Prawidłowe stężenie cholesterolu całkowitego wynosi < 200 mg/dl. Poziom cholesterolu frakcji LDL, prowadzący do powstania rozwoju miażdżycy, nie powinien przekraczać 100 mg/dl. Frakcja HDL cholesterolu chroni organizm przed uszkodzeniem naczyń. Jego stężenie powinno być większe niż 35 mg/dl. Wysokie stężenie cholesterolu może nie wywoływać dolegliwości, co nie zmniejsza zagrożenia, które się z nim wiąże.

Podwyższone stężenie **trójglicerydów** jest istotnym czynnikiem ryzyka chorób układu krążenia. Jego przyczyny to: nadwaga i otyłość brzuszna, mała aktywność fizyczna, nadmierne spożycie alkoholu, dieta bogata w węglowodany, cukrzyca, uwarunkowania genetyczne. Prawidłowe stężenie trójglicerydów wynosi < 150 mg/dl.

Brak systematycznego wysiłku fizycznego przyczynia się do rozwoju takich chorób cywilizacyjnych jak: nadciśnienie tętnicze, miażdżycy lub choroba wieńcowa.

Siedzący tryb życia stwarza idealne warunki do gromadzenia się w naszym organizmie tłuszczów, osłabienia siły mięśni oraz pogorszenia ukrwienia i utlenowania wszystkich tkanek organizmu, a zwłaszcza mózgu.

Aktywność fizyczna:

- wpływa na poprawę funkcjonowania układu krążenia i układu oddechowego,
- poprawia sprawność fizyczną,
- pomaga utrzymać prawidłową masę ciała,
- normalizuje ciśnienie tętnicze,
- poprawia przemianę materii,
- reguluje gospodarkę lipidową,
- obniża poziom cukru.

Regularny wysiłek fizyczny można obecnie nazwać jednym z najlepszych leków XXI wieku - jest nie tylko skuteczny, ale też ogólnie dostępny i darmowy.

Aktualnie szeroko propagowana jest formuła dotycząca niezbędnego (minimalnego) dla organizmu wysiłku fizycznego: **3 x 30 x 130**. Co to oznacza? Jest to wysiłek fizyczny, który podejmuje się 3 razy w tygodniu, przez 30 minut, tak, aby tętno przyspieszyło do 130 uderzeń na minutę

Zalecenia:

- Zmierz ciśnienie tętnicze krwi.
- Oceń masę ciała - oblicz BMI.
- Wykonaj badania laboratoryjne w celu oceny poziomu cukru, cholesterolu, trójglicerydów.
- Nie pal papierosów i nie nadużywaj alkoholu.
- Stosuj zdrową, zbilansowaną dietę.
- Uprawiaj sport.

ANITA DRAŻEK - pielęgniarka rodzinna, ukończyła studia podyplomowe pedagogiczne; od 2008 r. jest wykładowcą w Ośrodku Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie; zajmuje się edukacją zdrowotną.

*Im więcej zdrowia zwykle się ma,
tym mniej cierpliwości w cierpieniu
fizycznym.*

Fryderyk Chopin

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym

Światowy Dzień Chorego został ustanowiony 19 lat temu przez papieża Jana Pawła II w 11. rocznicę zamachu na jego życie, a zarazem w 75. rocznicę objawień fatimskich.

Celami tego Dnia są: zapewnienie chorym lepszej opieki, dowartościowanie ich w sferze duchowej i ludzkiej,

- turnus rehabilitacyjno-integracyjny w Kamionce;

- zabawy i imprezy integracyjne: andrzejki, „Bądźmy Razem” (impreza na stadionie MKS Strug), Powiatowy Dzień Jedności w Głogowie Młp., Dzień Dziecka i Matki w Pizzerii Nova, spotkania plenerowe, udział w konkursie

OST w Tyczynie, Apteka Farmnet, Piekarnia Misia Jana, Greinplast, INC POLFA, Hurtownie Bajo i Zorza, pan Tomasz Poręba, Zakłady Mięsne „Herman”, ŚDS. Wdzięczni jesteśmy za możliwość bezpłatnego wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego z wypożyczalni działającej przy Związku Stowarzyszeń Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Rzeszowie. Swojej pomocy nie odmawiają nam: M-GOPS, M-GOK, a także Firma SZiK w Tyczynie, która w tym roku otrzymała Podkarpacki Dyplom Wdzięczności dla zasłużonego sponsora.

Ubiegły rok nie był łatwy, ale pokazał, że jesteśmy sobie potrzebni. Nadal mamy wiele do zrobienia, aby uchronić się przed marginalizacją i wykluczeniem ze społeczności.

Wspólna fotografia członków SPON podczas wyjazdu do Dębowca

włączenie w duszpasterstwo służby zdrowia wspólnot chrześcijańskich, poparcie form wolontariatu umożliwiających pomoc chorym i cierpiącym.

Podczas obchodów Światowego Dnia Chorego (11 lutego) istniejące już 10 lat Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Tyczynie zorganizowało spotkanie w sali widowiskowej M-GOK w Tyczynie. Jego gośćmi byli: burmistrz Tyczyna Jan Hermaniuk, ks. proboszcz Marian Czenczek, radni oraz przedstawiciele lokalnych instytucji. Podczas spotkania przedstawiono sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia za rok 2010. Tym, co robiliśmy, chcemy podzielić się z Czytelnikami „Głosu Tyczyna”.

W 2010 r. Stowarzyszenie liczyło 90 osób. Wspólnie staraliśmy się spotykać jak najczęściej, organizując imprezy i spotkania dla podopiecznych. Oto co udało nam się zrealizować w 2010 r.:

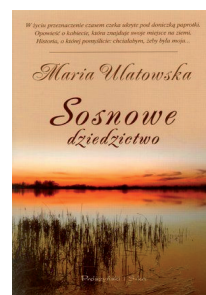
- dwie wycieczki (trasy: Folusz -Dębowiec-Tarnowiec oraz Inwałd-Wadowice-Kalwaria Zebrzydowska) oraz wyjazd do Łąki;

„Ja Też Mam Talent” (Miłocin), spotkanie oplatkowe, Światowy Dzień Chorego.

W roku sprawozdawczym organizowaliśmy również warsztaty plastyczne, muzyczne oraz kulinarne, uzupełniliśmy biblioteczkę w świetlicy o kolejne ciekawe pozycje książkowe. Niektórzy członkowie zostali przeszkoleni z zakresu pisania wniosków unijnych, uczestniczyli również w szkoleniach kulinarnych, florystycznych i obsługi kas fiskalnych. 20 dzieci zostało bezpłatnie przebadanych w ramach konsultacji ortopedycznych.

Ideą realizowaną przez nasze Stowarzyszenie jest niesienie pomocy – możliwość bycia dla drugiego człowieka, sposobność samorealizacji i możliwość pozostawienia czegoś po sobie. Pomaganie daje nam satysfakcję, jeżeli możemy coś z siebie dać i przez to stać się lepszym. W tym miejscu pragniemy serdecznie podziękować sponsorom, bez których wiele naszych imprez nie mogłoby się odbyć. Oto oni: Pryzmat Sp. z o.o., Spidruk, Drukarnia Magda, Strug Pex, Cukiernia pana K. Raka, Sklep Mewa,

Półka z książkami

W dzisiejszej *Półce* chciałabym zaprezentować debiutancką powieść Marii Ulatowskiej pt. *Sosnowe dziedzictwo*. Jej główna bohaterka (Anna Tobińska) niespo-

dziewanie dziedziczy po rodzicach stary dworek położony w malowniczej okolicy na Kujawach. Spadek wyraca do góry nogami życie pięknej, 30-letniej kobiety, która zauroczona miejscem, postanawia zaniedbanemu domostwu przywrócić dawną świetność i blask. Akcja *Sosnowego...* rozgrywa się na dwóch płaszczyznach czasowych, w których przeszłość (powstanie warszawskie) nierozzerwalnie związana jest ze współczesnością. Tak naprawdę o czym jest ta książka? Jest to powieść o miłości do ludzi, przyrody, zwierząt - do życia w ogóle, pełno w niej humoru, optymizmu i ciepła. *Sosnowe dziedzictwo* to książka, w której rzeczy piękne miesza się z tragicznymi, zupełnie tak jak w życiu. Jest to utwór z przesłaniem: Nie jest ważne, jak wiele złego wydarzyło się w naszej przeszłości, miejmy nadzieję, że to przyszłość będzie lepsza.

Poleca: ALICJA KUSTRA

Impresje poetyckie

Słowa

*Są takie słowa
których nie mówię
brzmiają jak zaklęcia cudowne*

*To takie słowa
których nie słyszę
do innych słów niepodobne*

*A jednak czasem
w otchłani nocy
lży tkają poświatę marzenia*

*Bo wszystkie słowa
te złe i te dobre
szukają gdzie indziej spełnienia*

Wiosna

*wśród szeptów traw
podejrzliwych spojrzeń stokrotek
położyła koc
na miękkim
dywanie swojego życia
szukała go potem długo
by spędzić z nim
tę jedną chwilę
a kiedy przyszedł
zamknęła mu usta
i patrzyła
w jego spokojne oczy
by w nich obudzić wreszcie
samą siebie*

***

ANNA PONDO – nauczycielka, animatorka kultury, poetka – laureatka Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego *O Laur Wierzbaka*. W przygotowaniu tom poetycki *Samotność*.

***

Twórczość poetów Podkarpacia prezentuje:
ADAM JANIEC

Nie(dobre) kino według Rafała Kaplity

Katyń Andrzeja Wajdy stanowi doskonały sprawdzian naszego stosunku do kina; z jednej strony wskazuje, jak mocny wpływ ma na nas sztuka filmowa, z drugiej zaś określa, jak ją postrzegamy i według jakich kryteriów oceniamy. *Katyń* bowiem stawia swoich widzów między młotem i kowadłem; jako próba odtworzenia NASZEJ historii i upamiętnienia jej wydarzeń wywołuje w nas automatyczne, lecz dodatkowo zarazem zaangażowanie emocjonalne. Nie jesteśmy bowiem w stanie spoglądać na utwór Wajdy w taki sam sposób jak choćby mieszkańcy odległego Borneo, którzy najprawdopodobniej nie są w stanie określić, czy przedstawiona w filmie zbrodnia katyńska to przeniesiony na klatki taśmy celuloidowej fakt historyczny, czy tylko wymysł pewnej grupy filmowców. Jednocześnie jednak *Katyń* to film jak wszystkie inne: tak samo konstruowany, tak samo promowany i równie identycznie wyświetlany. Dlatego właśnie film Wajdy może zostać poddany krytyce. Jednak czy wypada się na nią zdobywać?

Intencje filmu jednego z rodzimych mistrzów można rozpoznać mniej więcej po godzinie oglądania, kiedy jego historia „przeskakuje” datę 10 kwietnia 1940 – punkt kulminacyjny – i, ku zaskoczeniu, posuwa się dalej. Od tej chwili wiadomo, że celem reżysera nie jest poszukiwanie przyczyn tragedii sprzed lat ani także przybliżenie jej okoliczności. I choć ostatnia sekwencja tego filmu przedstawia okrutną, katyńską zbrodnię, to jednak w zmienionej perspektywie. A. Wajda portretuje ją z dystansu czasowego, posługując się pamiętnikiem jednego z zamordowanych w Katyniu polskich oficerów. Motyw pamiętnika, a także ramy czasowe filmowej historii wykraczające poza okres II wojny światowej, sugerują cel filmu A. Wajdy: „Ani na chwilę nie wolno nam zapomnieć...”.

Rozciągając historię swojego filmu do czasów powojennych, Wajda konfrontuje dwie, skrajne postawy Polaków wobec własnej historii. Pierwsza z nich zakłada przejście po wojnie do życia codziennego, bo, jak mawiają, nie ma sensu rozgrzebywać dawnych ran, kiedy

trzeba dalej żyć. Druga z nich reprezentuje pamięć, którą trzeba posiadać i pielęgnować. Zarówno jedną jak i drugą postawę reprezentuje w filmie Wajdy kobieta, która na wojnie straciła swojego mężczyznę. Dialog między nimi zdradza pogląd reżysera, który zawsze w swoich filmach zabierał „głos w sprawie”. Kiedy jedna, starająca się o wszystkim zapomnieć, pyta drugiej: „Wybierasz martwych?”, tamta odpowiada zdecydowanie: „Nie, wybieram zamordowanych”.

O Wajdzie można powiedzieć wiele rzeczy; z łatwością można go skrytykować, a nawet nie lubić, jednak nie można odmówić mu zaangażowania w kształtowanie i pielęgnowanie polskiej świadomości historycznej i kulturalnej. Jego filmy były, są i będą ważne przede wszystkim dla nas, Polaków. *Katyń* jako jeden z jego ostatnich filmów (3 lata później powstał *Tatarak*, zaś w produkcji jest film o Wałęsie) jest potrzebny Polakom, tak jak Amerykanom potrzebne są westerny rehabilitujące po latach Indian. Dziś bowiem *Katyń* będzie nam przypominał o sowieckiej zbrodni sprzed lat (reżyser wyraźnie podkreśla, że zbrodniarzami nie byli Niemcy), lecz także o katastrofie lotniczej sprzed roku, a nawet o zmarłym niedawno Krzysztofie Kolbergerze, który w tym filmie miał swoją małą rolę.

Jedyny znak zapytania, jaki rodzi się w głowach po seansie tego filmu, to zastanowienie, czy ładunek emocjonalny, jaki towarzyszy widzowi podczas jego oglądania, to wynik kunsztu reżysera i jego ekipy, czy jedynie poruszającej serca, prawdziwej tragedii naszych rodaków, która chwyta za serca niezależnie od jej przekazu. Wobec tego właśnie mam największe wątpliwości...

RAFAŁ KAPLITA – student V roku filmoznaustwa na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, pracownik Regionalnej Fundacji Filmowej w Rzeszowie, organizator (oraz prowadzący) Dyskusyjnego Klubu Filmowego „Zorza” w Rzeszowie oraz „Oponoteka” w Dębicy, pisze pracę magisterską na temat westernu postklasycznego.

**Jeśli zapomnę o nich, Ty, Boże
na niebie, zapomnij o mnie!**

Adam Mickiewicz

ROBERT PIKIEL

Sukcesy SP w Matysówce w piłce siatkowej...

... chłopców

8 lutego br. w Szkole Podstawowej w Hermanowej odbył się gminny turniej w piłce siatkowej chłopców. W turnieju startowały wszystkie szkoły z terenu naszej gminy. Nasi uczniowie spisali się na medal - i to złoty - wygrywając te zawody. Cieszy nas to tym bardziej, że wszystkie drużyny grające w tym turnieju prezentowały wysoki poziom.

Nasza drużyna grała w składzie: **Patryk Bąk, Patryk Śliżewski, Patryk Rzońca, Kamil Kowal, Michał Migut, Mateusz Przyboś, Damian Stanio, Dawid Grzebyk, Dominik Blajer.**

Tę wygraną traktujemy jako sukces ponieważ:
- brakuje nam sali gimnastycznej z prawdziwego zdarzenia (w ubiegłym roku uczestniczyliśmy w turniejach siatkówki organizowanych przez UKS „Siódemka” wspólnie ze szkołą Asseco Resovia, a także graliśmy mecze towarzyskie z reprezentacją dziewcząt Gimnazjum w Tyczynie);

- nasza drużyna była wzrostowo najniższa spośród wszystkich ekip uczestniczących w turnieju (radziliśmy sobie dzięki dobrej technice, umiejętności ustawiania się na boisku oraz dobrym przeglądem pola i czytaniem gry);
- w tym roku poziom zawodów był najwyższy od paru lat.

... dziewcząt

Dziewczęta pozazdrościły chłopcom i w gminnych eliminacjach w piłce siatkowej dziewcząt, które odbyły się 17 lutego w SP w Hermanowej, również zdobyły 1. miejsce, meldując się w szkole z okazałym pucharem. Nasza żeńska reprezentacja grała w składzie: **Wioletta Ślęczka, Anna Dziura, Sylwia Dziepak, Anna Szobak, Monika Kura, Beata Rejman, Marlena Szyszka, Angelika Guzek.**

Jesteśmy niezmiernie zadowoleni z wygranej, gdyż jest to już drugie zwycięstwo w tak krótkim czasie.

ŚLAWOMIR FERENC, MATEUSZ KRZANOWSKI

Turniej piłki halowej

W dniach 5-6 marca br. odbył się turniej organizowany przez Miejski Klub Sportowy Strug Tyczyn. Patronat honorowy nad turniejem objęli **Burmistrz Tyczyna Jan Hermaniuk** oraz **Prezes Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej Kazimierz Greń.**

Zawody rozegrano w dwóch kategoriach wiekowych. W sobotę zagrały dzieci z rocznika 1999, natomiast w niedzielę rywalizowały dzieciaki z rocznika 2001. W turnieju wzięło udział 16 drużyn podzielonych na dwie grupy rozgrywkowe. Po fazie grupowej rozpoczęto rywalizację w fazie pucharowej, w której to drużyny walczyły o miejsca w końcowej klasyfikacji turnieju.

W sobotnim finale rocznika '99 zmierzyły się drużyny Grunwaldu Budziwój oraz ŁKS-u Łańcut. Minimalnie lepszy okazał się zespół z Łańcuta, wygrywając z drużyną Grunwal-

du 1:0. Gospodarze turnieju, drużyna **Strugaczek**, w meczu o 5. miejsce uległa Raniżovii Raniżów 3:1 i ostatecznie zajęła **6 miejsce.** Najlepszym graczem turnieju został **Konrad Lech** (Strugaczki).

W niedzielnych zmaganiach rocznika '01 bezkonkurencyjną okazała się drużyna Orzełka Przeworsk, w finale pokonując AP Ziomki Rzeszów 0:2. Zespół gospodarzy zajął 5. miejsce, pokonując po bramkach Paški i Kotuli drużynę Grunwaldu Budziwój. **Najlepszym**, a zarazem najmłodszym, **zawodnikiem** okazał się grający w zespole gospodarzy **Kacper Paško.** Najlepszym strzelcem turnieju został zdobywca 9 bramek - **Szymon Gaj** (Orzełek Przeworsk).

W przerwie między rywalizacjami młodzi piłkarze i kibice mogli podziwiać występy Tomka i Artura z Rzeszowskiej Akademii Freestyle Football.

Trenerzy współpracujący z rodzicami stanęli na wysokości zadania, ponieważ na trybunach hali przy Gimnazjum w Tyczynie zgromadziło się wielu kibiców i sympatyków młodzieżowych rozgrywek.

Serdecznie dziękujemy panom: **T. Dykielowi, R. Dominie, B. Bartnickiemu, P. Szpali, A. Zajacowi, W. Jaworskiemu i D. Cyzio** oraz wszystkim **mamom**, które zapewniły poczęstunek trenerom i sędziemu. Życzymy każdej drużynie takich relacji z rodzicami.

Ponadto pragniemy podziękować sponsorom: firmom: **Wod-Kan i Marmax, pizzerii Nova**, a także osobom: **T. Porębie, J. Janickiemu, R. Szymańskiemu, B. Zawadzkiemu oraz P. Mitalowi** za dostarczenie upominków i słodczy.

Cieszymy się, że patronat nad imprezą objęli Burmistrz Tyczyna oraz Prezes Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej, którzy zaszczylili nas swoją obecnością oraz wręczyli puchary i medale najlepszym drużynom.

Mamy nadzieję, że imprezy tego typu staną się w Tyczynie tradycją.

Pamiątkowe zdjęcie drużyny Strugaczek rocznika '01 z burmistrzem Tyczyna Janem Hermaniukiem

ŚLAWOMIR FERENC, MATEUSZ KRZANOWSKI

Rundę wiosenną czas zacząć...

Po blisko 3-miesięcznej przerwie rozgrywki na piętoligowych boiskach powoli budzą się z zimowego snu. Do gry wraca także Strug SZiK Tyczyn, który już 27 marca w Łańcucie zainauguruje rundę wiosenną. Zimowa przerwa w rozgrywkach zmusza piłkarzy do wzmoczonego wysiłku i przygotowań. Ciężkie treningi, mnóstwo sparingów i znakomita atmosfera w szatni - to tylko niektóre elementy pozwalające piłkarzom na dobre przygotowanie do rundy wiosennej.

Na pierwszy trening (14 stycznia br.) w hali przy Gimnazjum w Tyczynie, stawili się 26 zawodników. Ze względu na niesprzyjające warunki pogodowe musieliśmy odwołać sparing ze Strumykiem Malawa i gry kontrolne rozpoczęliśmy tydzień później niż planowano, a rywalem tyczynian była drużyna Sokoła Kolbuszowa Dolna. Do Kolbuszowej trener Ślaczka zabrał zawodników z drużyn juniorskich oraz kandydatów

do gry w naszym klubie. Sparing z Sokołem Kolbuszowa co prawda przegraliśmy 5:3, jednak pozwolił on trenerowi na weryfikację składu. W kolejnym sparingu piłkarze Strugu zremisowali 3:3 z ligowym rywalem – Sawą Sonina. Dwie bramki w tym meczu zdobył Gwazdacz, a jedno trafienie dołożył Opoń.

W międzyczasie piłkarze Strugu zdążyli jeszcze zająć 2. miejsce w bardzo prestiżowym turnieju Mariot Cup zorganizowanym z okazji obchodów 40-lecia klubu Mariot Herman Hermanowa. Najlepszym zawodnikiem turnieju okazał się nasz zawodnik - Brocki.

Kolejny sparing piłkarze Strugu rozegrali w Łańcucie. Po zaciętej grze w ciężkich warunkach przegraliśmy z tamtejszym ŁKS-em 3:2, a bramki zdobywali Brocki oraz Opoń. W innych sparingach piłkarze Strugu wygrywali kolejno ze Staroniwą Rzeszów (3:1), Gromem Handzlówka (3:1) oraz Junakiem Słocina (2:1), przegraliśmy natomiast z Resovią Rzeszów (0:1) oraz z Novi Nosówka (4:3). Drużyna Strugu występowała w różnych ustawieniach. W grach kontrolnych dobrze spisywali się nasi juniorzy Adrian Paško oraz Mateusz Porada. Obaj uczestniczyli także w testach w drużynie Korony Kielce, co jest

Dawid Gwazdacz z Błażowianki jest nowym zawodnikiem naszej drużyny

dla nas potwierdzeniem tego, że praca u podstaw z młodzieżą w Tyczynie ma głęboki i perspektywiczny sens. „Testowaliśmy” 4 zawodników: bramkarza ŁKS-u Łańcut - Piotra Barana, napastnika Błażowianki Błażowa Dawida Gwazdacza, obrońcę Jedności Niechobrz Marka Budę oraz obrońcę z Ukrainy, obecnie studiującego w Rzeszowie, Pawła Kalemiko. Ostatecznie w klubie pozostał tylko D. Gwazdacz, który w grach kontrolnych pokazał się z bardzo dobrej strony. Bramkarz z Łańcuta - P. Baran - ostatecznie wylądował w Hermanie Hermanowa, natomiast P. Kalemiko najprawdopodobniej zagra w Grunwaldzie Budziwój. Po stronie ubytków należy zapisać Grzegorz Jurczaka (koniec wypożyczenia - Karpaty Krosno), Damiana Tereskiewicza (Zimovit Rzeszów) oraz Sebastiana Czyrka (Piast Nowa Wieś).

Funkcjonowanie naszego klubu nie jest usłane różami. Napotykamy ogromne problemy finansowe. Przy tak dużej liczbie drużyn, w których gra ok. 160 zawodników, kwota przyznanej dotacji jest zbyt mała, aby utrzymać budynek klubowy i zapewnić właściwe funkcjonowanie wszystkim drużynom. Należy wspomnieć, że wszystkie zespoły młodzieżowe zajmują po rundzie jesiennej pierwsze miejsca w swoich kategoriach wiekowych, dlatego kibicom pozostaje mieć nadzieję, że działaczom z Tyczyna wystarczy chęci i zapału do dalszej pracy społecznej.

***

Serdecznie zapraszamy sympatyków naszej drużyny na **inaugurację rundy wiosennej. Zaczynamy 27 marca br. w Łańcucie o godz. 15.00.** Tydzień później (**3 kwietnia, w niedzielę**) o godz. 14.00 już na własnym boisku zmierzymy się w derbowym spotkaniu z drużyną Błażowianki Błażowa.

NIERUCHOMOŚCI

Sprzedam działkę o pow. 28 arów, Tyczyn-Zagrody.
Tel. (17) 22-99-727

Sprzedam dom do wykończenia w Tyczynie.
Tel. 608-013-594

PRACA

Zaopiekuję się dzieckiem na terenie Tyczyna lub okolicy. Mam kilkuletnie doświadczenie w opiece nad dziećmi w wieku od 3. miesiąca wzwyż.

Tel. 724-037-882

Poszukuję pracy jako kasjer - sprzedawca, opiekunka do dziecka lub osoby starszej.
Tel. 784-727-188

Zapraszamy do nowo otwartego sklepu
z artykułami gospodarstwa domowego

Tyczyn, ul. Orkana 1, I piętro (obok „Marmaxu”)
* szkło * porcelana * sztucze * garnki emaliowane
oraz nierdzewne * plastiki * upominki

Cennik ogłoszeń

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 13/2011 Burmistrza Tyczyna z dnia 1 lutego 2011 r. odpłatność za ogłoszenia zamieszczane w miesięczniku „Głos Tyczyna” wynosi:

- 1) za ogłoszenia drobne – 1 zł od słowa,
- 2) za ogłoszenia ramkowe o pow. 6,5 x 9 cm – 25 zł,
- 3) za ogłoszenia ramkowe o pow. 13 x 9 cm – 50 zł.

W treści ogłoszeń, adres oraz nr telefonu traktowane są jako jedno słowo.

Ogłoszenia dotyczące nieruchomości położonych na terenie Gminy Tyczyn: *sprzedam/kupię działkę, wynajmę mieszkanie/dom/lokal, zamienię mieszkanie oraz życzenia* – są **płatne** 1 zł od słowa.

Ogłoszenia dotyczące w treści *szukam/dam pracę, nekrologi* są **bezpłatne**.

MKS Strug Tyczyn wynajmie pomieszczenie lub całe piętro (w zależności od potrzeb) o powierzchni 150 - 200 m² w nowo wybudowanym budynku klubowym. Budynek ma dogodny dojazd i parking. Stadion usytuowany jest w odległości ok. 7 km od Rzeszowa, przy drodze woj. 878.

Tel. 603-869-500.

OGŁOSZENIA

Telefoniczna Informacja
Gospodarcza 194-34
Medyczna 194-39
szukasz informacji...
zadzwoń do „r-BIT-u”

AUTO-GAZ PROMOCJA!!!

CAR-GAZ

SEKWENCJA OD 1900ZŁ

MONTAŻ INSTALACJI GAZOWYCH, NAPRAWA, REGULACJA,
serwis. Auto-Alarmy, GPS, CB-Radia, Centralne Zamki. Sekwencja od 1900 zł. Rabaty przy większych zamówieniach.
Tyczyn, ul. Partyzantów 14, t. 796-310-941 (Kr-0621)

NZOZ
Centrum Rehabilitacyjno-Medyczne

REH-MEDIO

w Tyczynie, ul. Orkana 5,
Tel. 17 866 15 10

ŚWIADCZENIA KONTRAKTOWANE PRZEZ

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia

ZAKRES ŚWIADCZEŃ:

- **PORADNIA REHABILITACYJNA**
skierowanie od lekarza rodzinnego lub specjalisty
- **ODDZIAŁ REHABILITACJI DZIENNEJ**
(15 dni zabiegów po 5 dniennie) - skierowanie od lekarzy: rodzinnego, ortopedy, reumatologa, neurologa i rehabilitacji medycznej
- **PRACOWNIA FIZJOTERAPII**
(kinezyterapia, fizykoterapia, masaże)

CZYNNE: PN- PT 10.00-18.00

www.rehmediq.pl

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik. Redaguje Kolegium w składzie: Alicja Kustra - redaktor naczelny, Zofia Matys, Agnieszka Gulak, Ewa Kocur, Elżbieta Domino, Agnieszka Rożek-Janda, Tomasz Chlebek, Bogusław Sowa, Adam Janiec.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. 017 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Urzędu Miejskiego w Tyczynie. Druk: Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. 017 22-99-345. Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrzenia ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów, a nie wydawcy.

ISSN 1231-4609

Z życia Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Tyczynie

Dzień Kobiet w M-GOK w Tyczynie

